

Taxa postala... Szörkeosztóság... No. 224713/929... Barón L. Pop

UJ KELET ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Börmentelen levelet nem fogadunk el... Ara 5 lej... Szerda, 1937. július 7.

Repülőláz

A mindennapi repülőkatasztrófák híreivel egyidejűleg érkeznek nap-nap után a különböző repülőrekordokról, startokról, világgörüll repülőkísérletekről szóló jelentések.

Kétségtelenül a legnemesebb energiák és ambíciók vezérlik ezeket a rekordteljesítményekre irányuló erőfeszítéseket, amelyek mind arra valóknak hivatva, hogy közelebb hozzák egymáshoz az egyes földrészeket és az évszázadokkal ezelőtt még elérhetetlennek hitt távolságokat a közelség illúziójával ruházzák fel.

Azok a nagyszerű teljesítmények és áldozatok, amelyek a nagy pilóták és rekorderek nevéhez fűződnek, kétségtelenül az egész emberi civilizáció haladását szolgálják és minden elismerésre és buzdításra érdemesek.

Am a repülés láza nemcsak ambícióknak és teljesítményeknek a fokmérője, hanem egyben az emberi természet javíthatatlan kegyetlenségét is bizonyítani látszik. A spanyol polgárháború repülőbombázásainak borzalmai, a bombarepülőgépek egyre szaporodó számai annak jelei, hogy a rekorderek teljesítményei végül is nem az emberi haladás, hanem éppen ellenkezőleg: az őskori romboló ösztönök virágzásához való visszatérést segítik elő.

A repülés technikai fejlődése egy időben azt a büszke hitet keltette az emberek legjobbjában, hogy a fejlődés által le fognak omlani az országok, népek és fajok közé emelt mesterséges szakadékok s a lecsökkenő távolságok egyben az emberi szolidaritás végtelensége előtt tárják ki az évezredek óta lezárt kapukat.

Emberi végtetünk tragikumai azonban most határozott. A repülőtechnika fejlődése csak fokozta a fajok és nemzetek közötti elkülönülést és az elkülönüléssel járó harcokat és gyűlölködő szenvedélyeket.

A repülés az emberiség legalantasabb példányainak kezében, akik Európa egyes részén kezükbe kerítették a hatalmat: a rombolás és az enyészet eszközeivé váltak, amelyek szinte azt teszik kívánatosá előtűnik, hogy a repülés technika ne fejlődjön tovább, hanem ellenkezőleg: visszaféldjék.

Július 10.

A modern Európa történetének egyik fontos dátuma július 10. Ekkor tartja ugyanis döntő jelentőségű kongresszusát a franciaországi szocialista párt.

A néprfronti kormány helyzete Chautemps miniszterelnökségével nem szilárdult meg teljesen. A Blum-kormány bukása után a volt miniszterelnök személyes fellépésének és a pártra gyakorolt hatalmas befolyásának köszönhető, hogy a szocialista párt és a mögötte álló munkástömegek haragja nem robbant ki végzetessé válható erővel a kormánybuktató szemátlus ellen.

Leon Blum azonban a néprfront sorsát tartja szem előtt, megfékezte a kitörni készülő indulatokat és sikerült is rávennie a pártvezetőséget, hogy a néprfrontban képviselt arányszámának megfelelően vegyen részt Chautemps kormányában.

A néprfront sorsát tehát sikerült megmenteni. Véglegesen azonban senkinek tekintni ezt a helyzetet. Legkevésbé a francia jobboldal, mely Leon Blum erőfeszítéseit érthető érdeklődéssel figyelte és jól tudja, hogy a marszeillesi pártkongresszus sorsdöntő módon avatkozhatik be a pártvezetőség terveibe.

Ezért döntő jelentőségű dátum július 10-ike. A szocialista párt kereteiben rendkívül élénk és végsőig feszült viták folynak.

Komoly ellenzék van a Chautemps-val együttműködni akaró pártvezetőségnek és az egyre erőteljesebb hangon követeli, hogy a párt vegye fel a harcot minden lehető eszközzel a szenátus ellen, mely leszavazta Aurioi meghatalmazási javaslatát, hogy néhány héttel később ugyanezt a javaslatot megszavazza, de amikor azt már a radikális Bonnet ayujtotta be.

A párt baloldala sürgeti a harcot a szenátus ellen, mely ezzel a szavazatával a néprakaratot hamisította meg.

Jelentős mértékben befolyásolja a párt ellenzékének ezt a magatartását, hogy Chau-

Anglia még egy kompromisszumos megoldást ajánl fel az olaszoknak és németeknek.

melynek sikertelensége esetén Anglia Franciaországgal együtt a saját külön utjaira lép a spanyol kérdésben

Ha Anglia feltételeit elfogadják, az angol kormány bizonyos feltételekkel elismerné Francot hadviselő félnek

Berlini lapok szerint Párizsban kedvezően fogadták a valenciai kormány előterjesztéseit

Londonban tegnap délután 5 órai kezdettel minisztertanács volt Chamberlain miniszterelnök vezetése alatt. A Reuter-ügynökség tudni véli, hogy „Ezen külügyminiszter részletes beszámolót mondott a Spanyolországgal szembeni benemavatközással kapcsolatban. Valószínűnek tartják, hogy a minisztertanács tanulmányozta a német-olasz tervet is, ezzel kapcsolatban azonban az a meggyőződés alakult ki, hogy ez a terv nem részrehajlás nélküli a spanyol polgárháborús ellenfelekkel szemben. Kétségtelennek látszik, hogy a minisztertanács ezt az álláspontot foglalta el. Az angol kormány továbbra is meg van győződve róla, hogy a kérdéssel kapcsolatban a

benemavatközési bizottság vitáinak napirendjére került minden hasonló terv között a francia-angol terv a legmegfelelőbb és reméli, hogy ezt az egész világ támogatni fogja“.

A minisztertanácsról egyébként hivatalos jelentést nem adtak ki, a félhivatalos ügynökségek azonban arra mutatnak, hogy London újabb kísérlet tesz egy kompromisszumos megoldás érdekében. Természetesen az új kompromisszum-terv is gondosan vizsgálja arra, hogy az angol érdekeket a lehetőség kár ne érje, de igyekszik ugyanakkor a benemavatközési együttműködés terén elkerülni a német-olasz csoporttal való teljes szakítást.

Az újabb angol kompromisszum-terv

A kompromisszum-terv, kiszivárgott hírek szerint az volna, hogy Németország és Olaszország hívják vissza az önkénteseket, fogadják el az angol-francia tengeri ellenőrzést, amivel szemben

Anglia — Franciaországról ugyanez még nem biztos — hajlandó volna Francot olyan föltételekkel elismerni hadviselő félnek, hogy blokádot nem alkalmazhat s idegen hajókat spanyol vizeken kívül nem kuthathat át. Németországban állítólag hajlandóság mutatkozik ennek a megoldásnak elfogadására.

Ezzel a hajlandóságról azonban eddig csak London és Párizs tudnak, a berlini sajtó cikkei egyáltalán nem engednek meg ilyen következtetést. Még bizonytalanabbnak látszik Róma beleegyezése, ahol Mussolini szöcsöve, a Popolo d'Italia, csak két nap előtt közölte, állítólag magának Mussolininek tollából, hogy az önkéntesek visszahívásáról pedig szó sem lehet. Párizsba érkezett jelentések szerint viszont

Franco tábornokban megvolna a hajlandóság a külföldi önkéntesek elbocsátására.

minek következménye, francia fölfogás szerint, az volna, hogy a spanyol események a francia-angol álláspontra kedvezően fejlődjenek tovább.

A keddi reggeli angol lapok hangoztatják,

hogy feltétlenül szükséges megoldást találni a spanyol benemavatközésben felemert válság likvidálására. A Daily Express és Daily Mail a nemzetközi tengeri ellenőrzés helyébe azt javasolják, hogy állítsanak fel nemzetközi semleges megfigyelő állomásokat az összes spanyol kikötőkben, legyenek azok felkelők, vagy köztársaságiak kezében.

Anglia fenntartja az ellenőrzési tervet

Ezen külügyminiszter tegnap az alsóház ülésén hosszasan, de óvatosan beszélt a spanyol kérdéssel. Az angol kormány felfogása szerint — mondta — azáltal, hogy hadviselőnek minősítene mindkét spanyol harcoló felet, egyáltalán nem lehet helyettesíteni a spanyol partok teljes ellenőrzésének szükségességét. Ez a kijelentés igen óvatosan van megfogalmazva. Nem zárja ki a lehetőségét annak, hogy hadviselőnek minősítsék Francot is, viszont hangsúlyozza, hogy Anglia fenntartja a német-olasz részről visszautasított ellenőrzési tervét.

Az utolsó kísérlet

Az angol sajtó, nyilvánvalóan azért, hogy a kompromisszumterv sikerét meg ne zavarja igen tartózkodó hangon ír, kerül minden olyan erőlyes kitévért, amely akadályozhatna a megegyezést.

(Folytatása a 8. oldalon.)

tempus személyében ugyanaz az ember került a miniszterelnöki székbe, aki 1934 február 6-án véres eszközökkel fojtotta el a szocialisták emlékeztetés nagy tüntetését.

Nem tudják megbocsátani azt sem, hogy a szocialista pártot Blum lemondása után is sérelem érte a szenátus részéről, amikor a volt miniszterelnök nem olvasható fel az új kormány nyilatkozatát, mert a szenátus megakartá bélyegezni egy szocialista miniszternek a szenátus ellen intézett támadását.

Leon Blumnak rendkívül nehéz lesz a helyzete a kongresszus előtt. Ha meg akarja szerezni a többséget, minden ügyességét, tehetségét és elvbátáira gyakorolt befolyását lathatja kell vetnie.

Egyelőre kiszámíthatatlanok azok a következmények, amelyek akkor állnának elő, ha

a kongresszus a kormányban való együttműködés ellen hozna határozatot. Leon Blum főérve annak hangoztatása, hogy ez a határozat jobbra tolná a radikálisokat és a néprfront tragikus kettészakadását vonná maga után.

Baloldali körökben biznak abban, hogy a párt a mérsékeltbb álláspontot fogja elfoglalni és ez biztosítani tudja a néprfront kormányának további megmaradását.

De Franciaországban a demokráciát komolyan veszik. Az is lehetséges, hogy Blumot a kongresszus leszavazza. És ebben az esetben válna ismét bizonytalanná a francia kormány és ezzel együtt egész Európa politikájának helyzete.

A július 10-iki dátumra ezért kell figyelni.

A pesti zsidók egy éve

Megjelent a Pesti izraelita hitközség előjáróságának 1936-ról szóló évi jelentése, egy lexikon alakú 71 oldalas füzet, amely nem áll meg a hitközség ügyeinél, hanem kiterjed az egész Magyarország zsidóságának helyzetére, egyképpen foglalkozik a magyar zsidók politikai, társadalmi és gazdasági problémáival. Megilleti tehát a fokozott érdeklődést.

A jelentés élen az előjáróság névsora sorakozik fel. Érdekes névsor. Össze-vissza négy név akad benne, amely mellett nem fityeg fényes titulus. A többi 16 ur udvari, vagy kormányfőtanácsos, tagja a magyar felsőháznak, vagy legalább is a főváros törvényhatóságának, esetleg kuriai bíró; sőt az egyik közülük, Vida Jenő, a MÁK elnökvézerigazgatója, tagja a magyar felsőháznak, ráadásul m. kir. gazdasági főtanácsos is és az excellenciás címmel együttjáró első osztályú magyar érdemkereszt tulajdonosa. Pompás cím gyűjteménye van!

(A) jelentés mindenképp az év halottjairól emlékezik meg és pedig nemcsak a zsidóság, hanem a magyar közélet halottjairól is, például Frigyes főhercegről, Gömbös Gyuláról és annyit áradozik körülöttük, hogy dr. Baltazár Dezsőnek, Debrecen nemes zsidóbarát református püspökének, már alig-alig jut a hitközség főjegyzőjének, dr. Csörgő Hugó koszorus költőnek, a hitközségi jelentés stílusművészeinek, frázis-készletéből. A magyar zsidóság nevesebb halottjai: Frankl Adolf, az orthodox központi iroda elnöke, aki Nagyváradról szakadt annak idején a fővárosba és itt alaposan felvitte az Uristen a dolgát; felsőházi taggá nőtt szta fel magát a jámbor orthodox hívek hátán. Dr. Kobner Adolf, híres mezőgazda s műgyűjtő, egy darabig az izraelita országos iroda elnöke, aki véget vetett évtizedes orthodox-neológ béka-egér harcnak. Magyar-Mannheimer Gusztáv, a magyar festészet egyik első mestere. Frommer Rudolf, a frommer-pisztoly konstruktor. Pálmay Lajos, a szegedi ellenforradalmi kormány igazságügyminisztere. Felékly Géza, publicista és Somlyó Zoltán a poéta.

E praeludiumok után következik csak a voltaképpeni jelentés és pedig sajátosan saialangos, archaismusokra vadászó stílusban. Erre az irányra, a Csörgő Hugó sajátos nyelvére, rögvést ráismer az olvasó, akárhol találkozik vele: annyira köllönleges. És ez a könnyű felismerhetőség ög hiba, hogy Csörgő nemcsak a jelentéseket üti nyélbe, hanem a hitközség potentájainak szóbeli és írásbeli megnyilatkozásait is. Ha most aztán a jelentés szorgalmasan idéz ezekből az enuciációkból, a stílus révén rögtön kitundódik, hogy ugyanaz a „fényes penna“ fabrikálta őket, mint amely a jelentést szerkesztette. Ez pedig, ugy-e bár, nem kívánatos.

A jelentés már a legelején leszögezi, hogy „reánk nehezedett az idők járása“, hogy 70 évvel a zsidók emancipációja után az a helyzet Magyarországon, hogy „a kereskedelem és az ipar terén egyaránt meg van nehezítve felekezettünk tagjai számára a boldogulás, a közpályák ugyszólván teljesen el vannak zárva hitfeleink elől, sőt a magánvállalatoknál való elhelyezkedésük is mind nagyobb nehézségekbe ütközik. Régi pozíciójukból kiesve, mind nagyobb számban veszítik el felekezettünk tagjai a munka és kereset lehetőségeit s ugyanakkor a zsidó vallásu magyar ifjúság elhelyezkedéshez jutni alig tud, ugyhogy a magyar zsidó ifjúság problémája méltán tölthet aggodó gondal el bennünket“.

Kissé odobb éész fejezet vitatkozik a nyilaskeresztes mozgalommal, amely ugy tinteti fel a helyzetet, mintha a zsidók bőségben dúlakodnának a nagy magyar inség közepette és megállapítja, hogy a magyar zsidóság kilenczted része még nagyobb nincstelenységben szenved, mint „a más vallásu magyarárság“. (A) hitközség adó-statisztikájával is bizonyítja, hogy a fővárosi zsidók 95.3 százaléka a „legszerényebb viszonyok közé szorult“.

De nemcsak az élszegényedett, hanem nyilvánvalóan az alszegényedés következtében, fölöttébb meg is fogyatkozott a magyaror-

LUME ÎNTREAGA SA ÎMBOGĂȚIT
Cumpărând lozurile colective
GHEORGHE STĂNOIU
 CLUJ, PIATA UNIREI 7
 Cluj, PIATA UNIREI 7
 Preferență de TOATA ȚARA ROMÂNEASCĂ
 1/2.200 - 1/2.600 - 1.800
 Provincia mandat (ce) postal sau ramburs

szági zsidóság, holott a felelős kományf-
 fiak is egyre erjesebb a galiciák beszivár-
 gásának meséjét. 1930-1935-ben a halálozá-
 sok 21 százalékkal múltak felül a születése-
 számát a magyarországi zsidóknál, (ugyan-
 akkor a nemzsidóknál, megfordítva, a szüle-
 tések 42 százalékkal magasabbak voltak,
 mint a halálozások) és ehhez képest 473 ezer-
 ről 444 ezerre vagyis 6 százalékkal esett a
 zsidók száma. Pesten 30,407 zsidó gyermeket
 részesítettek vallásoktatásban 20 évvel eze-
 lőtt; ma 17,154 az iskolába járó zsidó tanu-
 lók száma. A zsidóságtól egyre többen idege-
 nednek el: az 1921 zsidó házaspár közül ta-
 valy össze-vissza 950 esküdt meg egyházi-
 lag is. 1931-ben 387 kitérést jelentettek be a
 Pesti izraelita hitközségnél, 1936-ban ez a
 szám 921-re növekedett. E szám értékelése-
 hez tudni kell, hogy a Pesti izr. hitközségen
 kívül Budapest területén még három neolog
 hitközség működik: a kőbányai, a budai és
 az óbudai. Ezeknél persze szintén történtek
 kitérési bejelentések és pedig majdnem ha-
 sonló számban. 1920-ban még 23,2 százalé-
 volt a zsidók arányszáma Budapesten. Ez
 az arány 1930-ban 20,3 és 1935-ben 19 száza-
 lékra csökkent. Száz zsidó házasságkötésre a
 magyar fővárosban 35,5 százalék vegyes há-
 zasság esik és a vegyes házasságok 89 szá-
 zálékában a zsidó vallás terhére állapodnak
 meg a gyermekek illetőleg a házaspárok. A
 végső következtetés, amire a jelentés eljut,
 teljesen fedi egy antiszemita lap minapi dőb-
 benetes megállapítását és így szól: A zsidó-
 ság kihalásra kárhoztatja magát.

Az előjáróság, nagyon helyesen, az ifju-
 ság körében kifejtett munkáival igyekszik az
 elzsidótlódásnak utját állítani. Nem éri be a
 hitoktatással, hanem napközi otthonokkal,
 iskolai önképzőkörök létesítésével próbál zsi-
 dó tartalmat bevinni az új nemzedékbe. Ifju-
 sági katasztert létesített 64 ezer karteret-
 lappal és eddig 7500 ifjút szervezett be a 15-
 35 éves korosztályokból.

Tizenkét ifju rabbi vezet az ifjúsági szer-
 vezés munkáját, állásközvetítőt létesítettek,
 támogatják a zsidó sportot és a cserkészte-
 tet. Szabadgyetem, szülői pedagógium, kultur-
 termek, szociális tanfolyam és nevelési ta-
 nácsadó többek között az ifjúságmenő akció
 szervei. Persze erősen problematikus, hogy
 mi ennek a hatalmas akciónak ideológiai
 alapja. (A) vallás? Ahol — például a pesti iz-
 raelita hitközség dohányuccal főtemplomá-
 bna — péntek esténként villannyal megvilá-
 gított táblákkal hívják fel az ájtatoskodók fi-
 gyelmét a cedaka perselyekre. Ahol a kereszt-
 ény egyházak példáját utánozva, rendület-
 elnül divik a leánykonfirmáció. Ahol az elő-
 járó urak gépkocsikban járulnak a legfőbb
 ünnepekkor is az Ur színe elé.

Ahol ugyanezeknek az uraknak, a hitköz-
 ség díszének, magán- és közéleti hadilábon
 áll a vallással. Egy ilyen községben lehetet-
 len vallási eszmékkel hatni az ifjúságra. A
 zsidó nemzeti eszmével pedig szintén hadilá-
 bon áll a pesti izraelita hitközség előjárósá-
 ga és az évi jelentése óvatos, a tényeket ke-
 rülgető beszámoló ad arról az aférről, amely
 a Palesztina munka kérdése körül nemrég-
 ben dult az előjáróság és a diktátoroskodó
 elnök és a Magyarországi cionista szövetség
 között.

Rendületlenül áll tehát a kérdés, milyen
 alapon akar voltaképpen zsidó tartalmat, zsi-
 dó ellenálló erőt bevinni a hitközség előjáró-
 sága a zsidó ifjúságba? Akik erre a fogas
 kérdésre választ akarunk, hiába lapozgatjuk
 át újra meg újra a cikornyásan megfogal-
 mazott és szépen kiállított füzetet. Sok szó
 folyik, sok frázis csillog-villog benne, de er-
 re a kérdésre nem akad benne válasz. Nem
 futja rá a méltóságos és kegyelmes urak
 dományából.

A nyári szezon egyik legfontosabb köz-
 szükségleti cikke: az ecet. Nagyváradon
 új, modern,

Kellemes aroma, elsőrangú minőség, versenyképes árak. Fűszeresek kérjenek azonnal ár-
 ajánlatot a gyártól: Fabrică de Oțet Tigru, Oradea. (Tel. 503.) A gyár a nagyváradai ort.
 rabbinátus - kaszusz-bizottságának felügyelete alatt működik.

Gettósarok az érettségi tablón

**A marosvásárhelyi állami liceum érettségiző diákjai nem akartak
 egy képzéserepelni a zsidókkal. A zsidó diákok önértetes
 magatartása**

Târgu-Mures, július 6. (Az Uj Kelet
 tud.) A marosvásárhelyi érettségi vizsgák
 izgalma megdöbbentő jelenség kíséri,
 mely nagy lehangoltságot keltett a város
 zsidóságában. A Papiu Ilarian liceum nyolc-
 cadik osztályában hat zsidó diák végzett,
 akik jöbän-rosszban együtt töltötték e. a
 nyolc középiskolási évet a román iskola-
 társaikkal. Az együtt töltött nyolc eszten-
 dő azonban csak egyoldaluan fejlesztette
 ki az osztálytársak szolidaritását: csak a
 zsidó diákok részéről. A román kollegák
 divatos jelszavakkal töltötték meg gondo-
 latvilágukat és ez most megdöbbentő mó-
 don nyilatkozott meg. Az esetben azonban
 feltétlenül vizsgálat, hogy a hat zsidó
 diák gerinces öntudattal nézett szembe az
 osztálytársak magatartásával.

Ösi diákszokás szerint az osztály diákjai
 fényképen akarták megörökíteni az együtt
 töltött nyolc esztendő emlékét. Előből
 minden diák 150 lejtt fizetett be a közös
 pénztárba, hogy az érettségi tablót megcsi-
 náltassák. Ekkor azonban az osztály anti-
 szemita diákjai azt a kívánságukat fe-
 jezték ki, hogy a zsidó diákokat ne vegyék
 fel az érettségi képre. Az indítványtevő
 fiatalember azzal érvelt, hogy Hitler sem
 tűrte meg a zsidókat az olimpiai emlék-
 tábláján.

Az indítványnak számos hive akadt, de

miután már a zsidó diákok is befizették a
 150 lejtt, kiegészítő megoldást kerestek:
 felajánlották a zsidó diákoknak, hogy a
 tablón külön gettósarokban helyezték el
 őket.

A hat zsidó diák megtárgyalta az ügyet
 és rövidesen határozott: *nem fogadják el az
 ajánlatot, nem kívánja a befizetett össze-
 gek megtérítését és egyáltalában nem ki-
 ván szerepelni a tablón.*

A gerinces magatartás nem hatotta meg
 az osztálytársakat: *nem fizették vissza a
 zsidók pénzét, hanem megcsináltatták a
 tablót, megünnepezték a szokásos banket-
 ten az érettségi — ezen természetesen
 nem vettek részt a zsidók — és ezzel az
 ügy be is fejeződött.*

A tanárok jórésze nem törődött a do-
 loggal. Ugy gondolták, már nem is tarto-
 zik rájuk. Csak egyetlen ember volt a ta-
 nárok közül, aki tiltakozott az eljárás el-
 len. Ez a tanár, akinek a nevét nem írjuk
 ki, mert ez a mai atmoszférában csak kel-
 lemetlenséget okozhat számára, azonosí-
 totta magát a zsidókkal. Talán azért, mert
 a zsidó diákok szorgalmas tanítványai vol-
 tak. (Hat közül négy ment át az érettsé-
 gin.) *Ez a tanár szintén nem akarta ma-
 gát lefényképezni.*

Fehér holló.

Benczel Béla

Kitört a fajháboru a film- városban

**Az amerikai benszülött-sztárok harcot indítanak az európai film-
 csillagok ellen**

Hollywood, június hó. Érdekes és bizonyí-
 ra az egész világon nagy feltűnést keltő mo-
 zgalom indult meg Hollywoodban. Néhány
 amerikai benszülött színész, ismertnevű vi-
 lágsztárokkal az élükön kíméletlen harcot
 kezdtek az európai színészinvázió ellen. Gyü-
 léseket tartanak, cikkeket írnak a lapokban
 és minden lehető és lehetetlen alkalmat meg-
 ragadnak, hogy közöljék a nyilvánossággal:
**az amerikai szellem tiltakozik az ellen,
 hogy európai színészek áraszzák el a
 filmgyárakat.**

Az új mozgalom vezetői természetesen kul-
 turális és nemzeti okokra hivatkoznak. El-
 mondják, hogy a sok Európából átvándorolt
 színész miatt elvesz az amerikai filmnek
 igazi, amerikai jellege, amerikai íze és vala-
 mi különleges, kevert semmilyen stílus kezd
 urrá lenni a filmekben.

Hazafias szempontokra is hivatkoznak:
 nemzeti kérdést akarnak csinálni abból, hogy
 amerikai művészek szolgálják ki az amerikai
 közönséget. A hazafias s kulturális fölbuzdu-
 lás mögött természetesen részben anyagi ter-
 mészetű aggodalmak, részben pedig a szí-
 nész-irigység rejtőzik.

Az európai művészek nagyrésze rövid idő
 alatt nagy karriert csinált a világ filmvárosá-
 ban, meghódította a közönséget és a publi-

kum egy része az új európai sztárok miatt
 nem kíváncsi régi, amerikai kedvenceire. Ér-
 dekes, hogy az európai színészek elleni mo-
 zgalomnak a vezetői és a tagjai főleg nők.
 Igaz viszont az is, hogy a bevándorolt sztá-
 rok között is sokkal több a nő, mint a férfi.

A mozgalom vezetői Loretta Young, Joan
 Crawford és Carola Lombard. Mindhármán
 amerikai benszülöttek, nagyszüleikig vissza-
 menőleg tudják igazolni amerikai származá-
 sukat.

Memorandumot dolgoztak ki
 — ez a harc legújabb fordulata —, amelyben
 élesen tiltakoznak az európai színészek Hol-
 lywoodba való áramlása ellen. Kemény sza-
 vakkal bélyegzik meg a hatóságok és a film-
 gyárak eljárását, melyek mind titrik, sőt elő-
 segítik, hogy az európai művészek előny-
 sebben helyezkedjenek el, mint az ameri-
 kaiak és lassanként, a sok európai rendező
 segítségével, egészen a kezükbe vegyék a
 filmhegemóniát.

Crawford, Young és Lombard kisasszo-
 nyok memorandumukat el akarják juttatni a
 washingtoni Fehér Háza és sürgős orvoslást
 kérnek panaszaikra.

Hogy mi ez az orvoslás, azt nem írják pon-
 tosan körül, valószínűleg legjobban azt sze-
 retnék, ha az összes európai filmsztárt azon-

nal hajóra raknák és visszakuédenék Euró-
 pába.

Az emlékirat legérdekesebb része persze
 az, amelyben nevek is szerepelnek. Elsősor-
 ban a svéd Gréta Garbo és a német Mariene
 Dietrich ellen panaszkodnak.

Ai vádoltak között szerepel a francia
 Claudette Colbert is, az ugyancsak francia
 Lily Pons és a harmadik francia csillag: Si-
 mon, aki csak nemrégiben jött át a califor-
 niai film-metropolisba. Még Madeleine Carot
 ellen is panaszkodnak, aki Franciaországból
 származik ugyan, de már régen amerikai ál-
 lampolgár.

Nem hallgatnak az angol Maureen O'Sulliv-
 vanról és Jessie Matthewsról sem, felemlítik
 a német Luise Rainer nevét is, sőt — ez ta-
 lán a legmulatságosabb még Elisabeth Berg-
 nerről sem feledkeznek meg, aki nincs is
 Hollywoodban, csak a trósztagjai félnék
 hogy kimegy. Ha művészileg nem is tudnak
 vele versenyezni, mindenesetre megpró-
 bálják talán segítenek a hatóságok...

NYILTÉR *)

T.

FONCIERA AGRICOLA
 Általános Biztosító Társaságnak

Bucuresti

Alulírott özv. Szander Áronné, született
 Szander Amália, ezuttal is hálás köszö-
 netet fejezem ki azon páratlan előzékeny-
 ségükért, amivel a férjem elhalálása al-
 kalmával a 43296. szám alatt biztosított
 Lei 250.000, azaz kétszázötvenezer lejtt
 azonnal kifizették kezemhez, azonkívül az
 1937 január 17-én benyújtott 100.000 lejtt
 biztosított tőkéről szóló ajánlat összegét
 is kifizették, annak dacára, hogy a vonat-
 kozó kötvényt férjem hirtelen halála miatt
 nem volt alkalmam kiváltani, vagyis kifi-
 zettek egy olyan tőkét, melyre vonatkozó
 kötvény birtokomban nem volt s arra sem-
 miféle díjfizetés sem volt teljesítve.

Teljes tisztelettel:
 ss. Vád. Sander Amália

*) E rovatban közölték nem vállal fe-
 lelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadó
 hivatal.

Könyvek Folyóiratok Diszertációk

a legmodernebb kivitelben készül-
 nek a

FRATERNITAS

Könyv- és Lapkiadó Részvénytársá-
 ság nyomdájában Cluj, Str. Baroz
 L. Pop 10. Telefon: 8-61.

kóser ecetgyár létesült. Figyeljen a TIGRIS márkára!

Kellemes aroma, elsőrangú minőség, versenyképes árak. Fűszeresek kérjenek azonnal ár-
 ajánlatot a gyártól: Fabrică de Oțet Tigru, Oradea. (Tel. 503.) A gyár a nagyváradai ort.
 rabbinátus - kaszusz-bizottságának felügyelete alatt működik.

כשר אף למהדרין מהמהדרין

Hog
 áll

EGU

M

JERUZSÁLEM
 megérkezett Jeruzs-
 sánosságra hozatal-
 való lefordítását.
 közzététele két nap-
 hozza nyilvánossá-
 vatalos nyelven. A
 A „Háboker”
 osztásának tervér-
 részleteket véli tu-
 teremését illetően.

A zsidó állam az
 szíriai és libanoni h-
 gában foglalja a si-
 völgyeket, az Emek
 járdént (Naharajim)
 le területét, egész J-
 a Karmelit és az eg-
 A zsidó állam nyu-
 tenger lesz, a mai
 len. Északkeleten
 Jordan forrásáig h-
 dán felső folyása a
 nen a határ a Kin-
 tónak keleti partje
 hogy az ottlévő ko-
 hoz tartozzanak. A
 Massadán, Nahara
 keresztül Beisánig
 a zsidó államhoz f-
 sonnevü kerületne
 a határ derékszőg
 fordul és Jeninen
 lad. Tulkarem az
 esik, úgy, hogy a
 Haemek és Jokne-
 kük a zsidó terül-
 remtől a határ a
 kiliáig, majd inner-
 dáig halad. Lydda
 a szomszédos Ran-
 ba fog beletartoz-
 ruzsálem-Jaffa-i s-
 hegység mentén
 Hulda a zsidó ál-
 irányban a határ
 húzódik le.

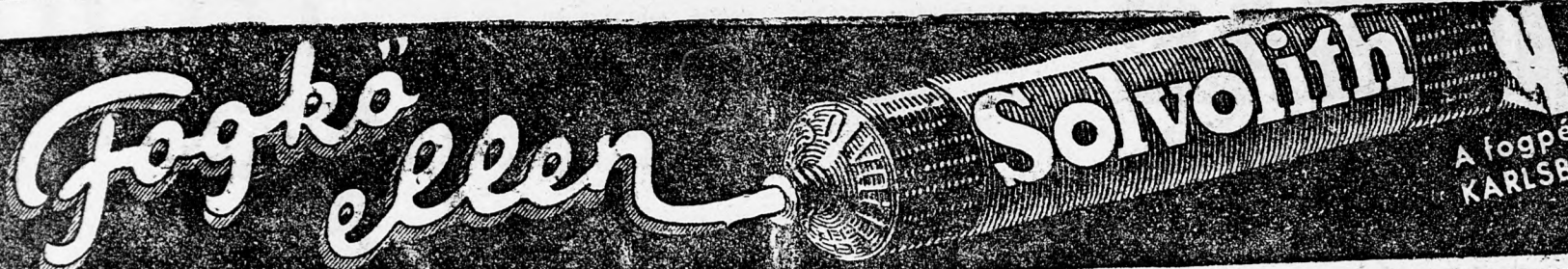
Sarafenden ang-
 sül a zsidó állam
 közelében ugyaní-
 az arab állam rés-

Beer Séba és
 nül angol fenhat
 angol zóna háro-
 nek alapja az ar-
 és csúcspontja A
 lezettséget kell,

vándorlót tele-
 ezen a terület
 többségre tess-
 duimokkal szer-
 megvalósítása.
 ség megterem-
 tet is is a zs-
 Akaba kivétel-
 angoloké marad

Jeruzsálemet
 zeteközi várossá
 őrzés alatt. Naz-
 rad, emellett a

A fogpép, amely természetes KARLSBADI Forrással tartalmaz habzó szappanmentes

Hogyan fog kinézni a zsidó állam a királyi bizottság javaslatai szerint?

Egy palesztinai héber napilap jelentése Palesztina kettéosztásának tervéről

Megérkezett Jeruzsálembe a királyi bizottság jelentése

JERUZSÁLEM, július 6. A Palkor jelenti, hogy a királyi bizottság jelentése megérkezett Jeruzsálembe és a kormány megtette az előkészületeket annak nyilvánosságra hozatalára. A főkörmányzó elrendelte a jelentésnek héberre és arabra való lefordítását. Tekintettel arra, hogy a fordítás több napot igényel, a jelentés közzététele két napi késést szenved és július 8-ika helyett 10-én, vagyis szombaton hozza nyilvánosságra a kormány a királyi bizottság jelentését Palesztina három hivatalos nyelvén. A jelentés negyyszáz oldalra terjed.

A „Haboker” című héber napilap feltűnést keltő jelentést közöl Palesztina felosztásának tervéről. A lap autentikus információkra hivatkozik és a következő részleteket véli tudni a királyi bizottság javaslatairól a zsidó és az arab állam megteremtését illetően.

A zsidó állam területe

A zsidó állam az egyiptomi határtól a szíriai és libanoni határig fog nyulni. Magában foglalja a síkságokat és az összes völgyeket, az Emek Jezreelit, az Emek Hahardent (Naharajimtól Daganjáig), a Hule területét, egész Felső- és Alsó-Galileát, a Karmelit és az egész tengerparti zónát. A zsidó állam nyugati határa a Földközi tenger lesz, a mai Palesztina terjedelmében. Északkeleten a határ Metulától a Jordán forrásáig húzódik, úgy hogy a Jordán felső folyása a zsidó államba esik. Innen a határ a Kinereth taváig halad és a tónak keleti partja is zsidó terület lesz, hogy az ottlévő kolóniák is a zsidó államhoz tartozzanak. A határ Ein hakoren, Massadán, Naharajimon és Beth Joszefon keresztül Beisánig vonul. Beisán városa is a zsidó államhoz fog tartozni, mint a hasonnevű kerületnek a fővárosa. Beisántól a határ derékszögében nyugati irányba fordul és Jeninen keresztül Tulkaremig halad. Tulkarem az arab-zsidó határvonalra esik, úgy, hogy a Karmel hegye, Mismar Haemek és Jokneam kolóniák és környékük a zsidó területhez tartoznak. Tulkarem-től a határ a hegyvidék mentén Kalkiliáig, majd innen Migdal Cedekig és Lydda-ig halad. Lydda zsidó területre esik, míg a szomszédos Ramleh már az arab államba fog beletartozni. A határ ezután a Jeruzsálem-Jaffa-i sosszét halad keresztül a hegyvidék mentén, úgy, hogy Hartuf és Huldá a zsidó állam területére esik. Déli irányban a határ egész a Szeui csatornáig húzódik le.

Sarafenden angol katonai központ létesül a zsidó állam számára, míg Jeruzsálem közelében ugyanilyen katonai központ lesz az arab állam részére.

A déli háromszög

Beer Séba és Akaba körzetei közvetlenül angol fenhatóság alá kerülnek. Ez az angol zóna háromszög alakú lesz, amelynek alapja az arab állam déli határvonala és csúcspontja Akaba lesz. A zsidók kötelezettséget kell, hogy vállaljanak, hogy

vándorlót telepítenek le és ily módon ezen a területen á 100—150 ezer bevándorlót telepítsenek le és ily módon többségre tesznek szert az ottlévő beidmokkal szemben. E kolonizációs mű megvalósítása, illetőleg a zsidó többség megteremtése után ezt a területet is a zsidó államhoz kapcsolják, Akaba kivételével, amely továbbra is az angoloké marad.

A szenthelyek

Jeruzsálemet Alexandria mintájára nemzetközi várossá nyilvánítják, angol ellenőrzés alatt. Nazareth a zsidó államban marad, emellett azonban bizonyos garanciá-

kat nyújtanak a keresztény szenthelyekre nézve. Ezzel szemben Betlehem az arab államhoz fog tartozni, ugyancsak a szent helyekre vonatkozó garanciák mellett. Az Omar-mecset területe Jeruzsálemben a muzulmán vallási alap, a Vakf felügyelete alatt fog állani. Jeruzsálembe nem lesz szabad bevándorlás. Csak külön angol engedéllyel fogják megengedni a városban való letelepedést.

Zsidó telepítés Transzjordániában

Jerikó völgye és a Holt tengermel lévő kálmiúvek környéke a zsidó állam fennhatósága alatt fog állni. Itt is angol stratégiai pont létesül.

Ezen kívül

a transzjordániai és iraki határ mentén ötvenezer zsidó letelepítésére mezőgazdasági kolóniákat létesítenek.

Ennek ellenében a zsidók saját költségükön sosszét építenek e telepítési pontoktól a beisán-haifai utvonaltól és így kiegészítik a haifa-bagdadi sosszét; vasutat építenek ezen a vidéken és kölcsönt nyújtanak az arab államnak. Ez a zsidó kolonizációs terület a transzjordániai-arab határon az iraki petróleum-vezetékek mentén lesz.

Az arab állam

Az arab állam magában fogja foglalni Efraim és Judea hegyeit, a Jordán völgyét Naharajimtól Jericho völgyéig, valamint egész Transzjordániát. Az állam feje Abdullah emir lesz. Abdullah állama valamelyik szomszédos arab országgal fog szövetségbe lépni. Vítás még az a kérdés, hogy Irakkal, vagy Szíriával köti-e ezt a szövetséget. Az Irakkal való egyesülés kiüszöbölne az ottani belső viszályokat, míg a Szíriával való egyesülés megoldaná az „önálló Szíria” kérdését és megállítaná a Szíriától való területi elszakítások folyamatát. Az arab államnak két fővárosa lesz, nyugaton Nablusz, keleten Amman, Transzjordánia jelenlegi fővárosa.

A zsidó kormány

A zsidó állam fővárosa Haifa lesz. A Haifa mellett lévő Emek Zebulon közvetlen angol fenhatóság alatt fog állani és itt katonai bázist létesítenek az angolok. Haifában lesznek a zsidó állam központi intézményei. A zsidó kormány a következő minisztériumokat fogja magában foglalni:

1. Bevándorlási és kolonizációs;
2. munkaügyi;
3. közlekedésügyi;
4. belügyi;
5. pénzügyi;
6. külügyi;

7. közbiztonsági (rendőrség és katonaság) minisztérium.

A kormány elnöke egyuttal az állam feje is.

A zsidó hadsereg

A zsidó és az arab államot összekötő utvonalak angol felügyelet alatt fognak állani. Ezeknek fenntartásáról, kijavításáról, és kiegészítéséről a két állam kell, hogy gondoskodjék. Angliának jogában áll ezeken az utvonalakon katonai őrségeket fenntartani.

Miután attól tartanak, hogy az ország felosztása utáni első időben zavargások lesznek, megfelelő számú zsidó hadsereget létesítenek. A zsidó légió a zsidó közbiztonsági minisztérium és az angol katonai parancsnokság együttes felügyelete alatt fog állni. A rendőrség, annak tisztikara és legénysége egyaránt teljes egészében zsidó lesz és a zsidó állam közbiztonsági minisztériumának irányítása alatt fog állni.

Az arab kormánynak ugyanolyan miniszteriumai lesznek, mint a zsidó kormánynak. Az arab közbiztonsági minisztérium is Angliával fog együttműködni. A részletek egyébként attól függenek, hogy az arab állam milyen föderációba lép valamely szomszéd állammal.

A zsidó és az arab állam között gazdasági egyezményeket fognak kötni, különösen kölcsönös árucserére vonatkozólag.

Megoldatlan kérdés még, hogy mi lesz a Transzjordániában lévő PICA földekkel. lehetséges, hogy ezeket a földeket is a zsidó államhoz kapcsolják, ha a zsidók gyors ütemben betelepítik ezt a területet.

A bevándorlás

A zsidó állam bevándorlási politikája tervszerűen fog alakulni. Az első félévben a világ különböző országaiban működő mezőgazdasági hachszara-telepek tagjait fogják kitelepíteni. Ezután kerül sor a szakmunkások, majd később a tőkés bevándorlására. A zsidó bevándorlás ellenőrzése

teljes mértékben a zsidó kormány kezében lesz.

Három zsidó kikötő

A haifai kikötő, mint már említettük, a zsidó államé lesz. Jaffa kikötője is zsidó felügyelet fog alatt állani, külön jogokat biztosítanak azonban az arabok számára is. Gázá ugyancsak zsidó kikötő lesz, de különleges arab jogok biztosítása nélkül.

Tel-Aviv lesz a zsidó állam kereskedelmi és ipari, Haifa közigazgatási centruma és fővárosa.

A tengerparti síkságon lévő összes kolóniák mezőgazdasági telepítések lesznek és a narancsexport a birodalmi preferenciális vámrendszer kedvezményeit fogja élvezni. Nataniát nagy városi centrummá építik ki és környékén számos üdülő hely lesz. Natania körzete szőlőtermelés és veteményes kertek központjává alakul át.

Lehetővé akarják tenni, hogy a zsidó területen maradó arab földbirtokokat és az arab államban maradó zsidó birtokokat 5—10 év leforgása alatt kicseréljék, vagy kártérítés útján egyenlítsék ki. A zsidó állam területén maradó arabok ennek ellenére az arab állam polgárai lesznek.

A zsidó és az arab állam egyaránt tagja lesz a Népszövetségnek.

Az angol kormány és a bizottság javaslatai

Eddig szól a Haboker jelentése, amelyet fenntartással kell fogadni mindaddig, amíg azt hivatalos tényezők meg nem erősítik. A Haboker jelentéséhez a Zsidó Távirati Iroda hozzáfűzi, hogy a királyi bizottság jelentését a kormány aláírásával fogja el látni, azzal a megjegyzéssel, hogy megkapta és tudomásul vette annak tartalmát. A kormány végleges határozatait nem a jelentés közzétételével egyidejűleg fogja nyilvánosságra hozni, hanem bevárják a királyi bizottság jelentésének visszhangját.

Ezzel szemben a Times diplomáciai tudósítója tudni véli, hogy

az angol kormány legutóbbi minisztertanácsán nagyjában és egészében magáévá tette a királyi bizottság javaslatait.

lomb a Népszövetség elé fogja terjeszteni Nagy-Britannia, mint mandatárius hata-Palesztina politikai jövőjére vonatkozó indítványait. Ezeket a javaslatokat az alsóház is jóvá kell, hogy hagyja, mire azonban csak a legközelebbi parlamenti ülés szakon kerülhet sor. Az alsóház azonban igényt tart arra, hogy minél előbb lehetővé tegyék számára a bizottság jelentésének megvitatását.

A Pen Klubok világszövetsége állást foglalt a kisebbség-védelem mellett és a zsidóüldözések ellen

Párizs, július 6. A Pen Klubok világszövetsége Párizsban tartotta meg idej gyűlését. A szellemi vezetők, neves írók gyűlékezete állást foglal a kisebbségi érdekek, valamint az egyre szomorubb jelenségeket mutató zsidók üldözések ellen is.

A gyűlésen Jules Romains javaslatára a következő határozatot hozták:

„A Pen Klubok nagygyűlése minden erejével tiltakozik az ellen az üldöztetés ellen, amelyben egyes országokban részeshetik a nemzeti kisebbségeket, kulturájukat és különösen azok ellen a speciális törvények ellen emeljük fel tiltakozó szavunkat, amelyeket egyes országokban a zsidóság ellen hozott törvények nem csak az üldözött népekre hatnak vissza, hanem az ősz-

szes szabadságára és kulturájára, akik így a gyűlölet atmoszfájában kénytelenek élni. A kongresszus kötelezi a Pen Klub minden tagját, horcoljanak minden erejükkel ez ellen és segítsék megmenteni a civilizációt és a kulturát a rágalomhadjárattól, amely elvesztéssel fenyegeti az egész civilizációt.”

— Pál görög herceg morganatikus házasságot akar kötni. Bucurestiből jelentik: A Capitala értesülése szerint Pál görög herceg, aki Londonban tartózkodik, le akar mondani trónörökös előjogairól és házasságra akar lépni egy Comandoros nevű 24 éves leánnyal. Állítólag a herceg már ilyértelmű levelet is intézett György királyhoz.

IT
Társaság

viszszaküldenék Euró-
ekesebb része persze
szerepelnek. Elsősor-
o és a német Mariene
ódnak.

szerepel a francia
az ugyancsak francia
dik francia csillag: Si-
iben jött át a califor-
Még Madeleine Carol
aki Franciaországból
hár régen amerikai ál-

TÉR *)

AGRICOLA
Társaság

Bucuresti
der Aronné, született
tal is hálás köszöne-
n páratlan előzőkeny-
rjem elhalálózása al-
ám alatt biztosított
tőszázötvenezer lejt
zemhez, azonkívül az
nyújtott 100.000 lej
acára, hogy a vonat-
hirtelen halála miatt
kiváltani, vagyis kifi-
ét, melyre vonatkozó
nem volt s arra sem-
volt teljesítve.

Teljes tisztelettel:
Vád. Sander Amália

tekért nem vállal fe-
eztőség, s ez a kiadó

yvek
ratok
tációk

ivitelen készit-
k a

RNITAS

6 Részvénytársas-
Cluj, Str. Baroz
Telefon: 8-61.

כשר א

KÖZGAZDASÁG

Az új cégjegyzési törvénytervezet öt évi gyakorlathoz köti a kereskedelemmel való foglalkozás engedélyezését

A kereskedelmi és iparkamarák szövetsége törvénytervezeten dolgozik, amely a cégjegyzéseket új alapokra helyezi. A tervezet nagy vonalakban már el is készült és oly súlyos intézkedéseket tartalmaz, melyek az ipar és kereskedelem szabad üzését nagyban meg fogják nehezíteni.

A tervezet szerint csak oly egyének számára engedélyezik cégszerű kereskedelműzését, akik a következő feltételeknek eleget tesznek:

- a) az alsófoku iskolák elvégzése) absol-virea cursului primar);
- b) öt éves gyakorlat, melyből két év ab-ban a szakmában töltendő el, mely szak-mára kér iparengedélyt a kereskedő;
- c) a kereskedelmi gimnáziumok és ezzel egyenértékű szakiskolák végzettjei számá-ra háromévi gyakorlat;
- d) kétévi gyakorlat a kereskedelmi lice-umok és ezzel egyenértékű iskolák végzett-jei számára;
- e) egyévi gyakorlat a kereskedelmi aka-démiák és hasonló iskolák végzett-jei számára;
- f) aki lopásért, csempészésért, csalásért, hamisításért és csalárd bukásért jogerő-

sen el volt ítélve, iparüzéssel nem foglal-kozhatik.

Ugyanezen feltételeknek kell eleget te-gyemnek a közkereseti társaságok, betéti társaságok, korlátolt felelősségű társasá-gok tagjai, valamint a részvénytársaságok delegált adminisztrátorai (administratori delegati).

Nem vonatkozik a fenti intézkedések teljes szigorra azokra, akik egy legfeljebb ötezer lélekszámú községben akarnak ke-reskedelemmel foglalkozni. Akik igazolni tudják, hogy valamely kisközségben leg-alább négy évig kereskedelemmel foglal-koztak, anélkül is üzhetnek kereskedelmet valamelyik városban, hogy a szakképzett-séghez és gyakorlathoz kötött többi felté-teleket teljesítsék. Ezzel megkönnyíti a törvénytervezet a falusi kiskereskedőknek a városokba való beszivárgását.

Érdekes, hogy a törvénytervezet kiváló gondot fordít a kereskedők magánjogi hely-zetében beállott változásra, amennyiben a házasságkötésről és családi helyzetéről kö-telek a kereskedő értesíteni a cégjegyző hivatalát.

Tőzsde

A külföldi devizák hivatalos árfolyamai változatlanok. A varsói kifizetés árfolyamát 26.87—26.56-ra emelte a Banca Nationala.

A külföldi valuták magánforgalmi árfolya-mai Bucarestben a következők voltak: Fran-cia frank 7.15, svájci frank 41, dollár 175, angol font 875, török font 123, olasz lira 8.30, belgas 30, német márká 41, cseh korona 6.25, pengő 39, silling 35.50, holland forint 103, zloty 32.50, dinár 3.75, drachma 1.45, léva 1.75. Napoleon arany 1135, aranyfont 1435. Fenti kurzusok a vételi és eladási árfolyamok középárfolyamai. Jellemző, hogy míg a valuták általában véve ellanyhultak, addig az arany-érmek újból megszilárdultak.

Az értéktőzsde nagyjából változatlan. Ren-ta improprietaryrei 52, kisajátítási örökjára-dék 50%, Stabilizarea 59, Desvoltarea 48, Renta Amort. 1933. évi 53%, Inzestrarea 7%, kis címletek 69, Consolidarea 32%, adóbon 35. A részvények hullámzóak. Banca 4550, Al-bina 300, Credit Industrial 610. A petróleum-papírok közül a Steaua Romana 550, Astra Romana 1100, IRDP 90, Concordia 570, Cre-dit Minier 293, Redeventa 190. Biztosítási pa-pirokban nincs üzlet. Ipari valőrök szilárdak, Resita 539, C. Tramv. Buc. 1450, Letea 790, Mica 1650 lej.

A külföldi hitelek utáni tőke-kamat- és supracota-adó

Annak idején közzétük a Comisia centrala fiscalának azon döntését, mellyel a külföldi hitelek utáni kamatok adómentességét 1936 március 3-tól kezdődőleg, még ha 10 százaléknál kisebb kamat volna is kikötvé — tel-jesen megszüntette. Minthogy az ezen kama-tok utáni tőkekamatadó és járuléka — a tör-vény szerint — az adóskók által, levonás és közvetlen befizetés útján rovardó le, a Pénz-ügyminisztérium, 1937 június 23-án 96.827 szám alatt kelt és a Pénzügyigazgatóságok-hoz intézett rendeletével, utasította ezeket, hogy a külföldi hitelekkel élvező vállalatok üzleti könyveit vizsgálják felül és állapítsák meg: befizették-e a fenti időtől kezdődőleg esedékes kamatok után a tőkekamatadót. Ami az esedékességet illeti, amennyiben a vonatkozó hitelleveleken más esedékesség kikötvé nem volna, azt évenként az üzleti év lezárásakor tekintni beállítottak és kamatkö-tetés hiányában, valamint a 6 százaléknál kisebb kamat kikötése esetén, kamatnak a törvény által a kereskedelmi hitel után pre-miált 6 százalék veendő. A Pénzügyminisz-terium, az említett rendeletben megjegyzi, még, hogy nem tekintik kifizetésnek levőnek

azokat, akik eddig nem fizették volna még be az esedékes kamatok utáni tőkekamat-adót és járulékadót, ha mulasztásokat ön-ként azonnal pótolják, sőt késedelmi kama-tokat sem számít fel. További mulasztás ese-tén azonban, az adóügyi közegek kihágási jegyzőkönyveket fognak felvenni ellenük es az egyenesadótörvény 106. szakaszában fog-lalt — az adó háromszorosával egyenlő — bírságot fognak alkalmazni. Megjegyezzük, hogy ezen kamatok után 14 százalékos tőkekama-tadó, 1 százalékos utadó és 3 százalékos supra-cota-adó jár, a kamatok bruttó összege után számítva.

Rövid üzleti hírek

A Bauxit-tröszt július 9-én tartja közgyű-lését Zürichben. Minthogy a hadfelszerelési konjunktúra az egész világon tart, valószí-nűnek tartják, hogy a tröszt a romániai bau-xitbányák üzembehelyezését is elhatározza. Ezek a bányák az Alumina S. A. tulajdonát képezik, amely a bauxit-tröszt érdekeltjege.

A Margina Resita falepárló mult évi mér-legét 75 millió lej részvénytőke mellett 3 és félmillió lej tiszta nyereséggel zárta. A brut-tó nyereség 29 és félmillió lej, amelyből 10 és félmilliót fordítottak amortizációkra.

Romanita néven szövetkezeti alapon új vállalat alakult Bucarestben, amely gyógy-mósvények termelésével és exportjával kíván foglalkozni.

A Grupajul Român most közzétett mérle-gében másfélmillió lej alaptőke mellett 585 ezer lej veszteséget mutat ki. Ugyanakkor az S. A. R. de Grupaj mérlegét 5 millió lej rész-vénytőke mellett 480 ezer lej tiszta nyereség-gel zárta. Egyébként a gyűjtőcsomagforgal-mi koncesszió lejártá következtében mindkét részvénytársaság felszámolás alatt van.

A Groedel-konzernhez tartozó romániai fa ipari vállalatok legszámtovább a Carpa-tina S. A. Forestiera amely ezévi közgyű-lési határozata értelmében részvényeinek 8 százalékos, azaz netto 40 lejes osztalékot fizet.

Agromoniul Biztosító Intézet Arad mult évi mérlegét 12 millió lej részvénytőke mel-lett 419000 lej tiszta nyereséggel zárta.

Industria Optica Romána cégelnevezéssel és 10 millió lej alaptőkével optikai vállalat működik Bucarestben, főleg a hadsereg szükségleteinek fedezésére. Ez a vállalat most az alaptőkének 15 millió lejre való felemel-ését határozta el.

Banca de Agricultura si Export S. A. Bu-ourestii pénzüzet, amely nemrégiben még igen jelentős szerepet játszott a gabonaex-port finanszírozása terén, konverziós vesz-te-ségei folytán hitelezőivel arangamentet kö-tött. A bank legutóbb úgy ott, hogy 200 millió lejes alaptőkét leszállítja arra az ösz-szegre, amely az alaptőkéből a hitelezők ki-elegítése és a veszteségek fedezése után meg-marad.

Ai nemég megalakult talpkartellben 17 gyár vesz részt. A kartell elnöke dr. Hattie-ganu Emil professzor, volt miniszter Cluj-ról, alelnökei dr Ernest Ene Bucuresti és Karres Samuel Medias.

Casa Generala de Economii din Sibiu ko-lozsvári fiókjának égizse alatt házépítő szö-vetkezet van alakulóban Kolozsváron. A szö-vetkezet első csoportja ötven taggal nem-sokára betelik, mellyel egyidejűleg a szövet-kezet vezetőségét is megválasztják s az ala-kulás hivatalosan is megtörténik.

Klinger H. sepsiszentgyörgyi szövőgyár 5000 orsó kapacitással pamutfonódat állít fel. A Lugosi Textilipar is rövidesen üzembe-helyezi pamutfonódját 12.400 orsóval. Az utóbbi gyár a gépek behozatalára mintegy harminc millió lej értékben már meg is kapta az engedélyt.

A belföldi textilipar kitünő foglalkoztatott-ságát jellemzi, hogy több szakmabeli ipar-vállalat hajt végre jelentékeny alaptőkeeme-lést. A Dorobantul posztógyár 3.672.000 lejre leszállított alaptőkét 54 millióra emeli fel, a Gallia selyemgyár 10 millió lejről 36 millió lejre, a Romitex 15 millió lejről 20 millió lejre növeli alaptőkét. Az új emissziók természe-tesen a szükségessé vált üzemkibővitésekre lesznek felhasználva.

A Segesvár selyemszövő vállalat a Credit Industrialtól 8 millió lejes folyószámlahitelt kapott, amelyet a vállalat segesvári gyára nyersanyag-, illetve félgátrmánykészlete ga-rantál.

Drágul az arany

A nemzetközi nemesfémpiacokon pár hét-tel ezelőtt nagy riadalmat keltett az az aranykínálat, amely főleg Londonban jelen-tkezett, mivel az eladási ajánlatokra vételi ajánlat alig jelentkezett. Emiatt a világpia-con mindenütt megkezdődött az arany ár-nak lemorzsolódása, amely természetesen a román piacon is éreztette hatását.

Újabb jelentések szerint az arany további lemorzsolódása nem csak hogy teljesen meg-állott, hanem a nemzetközi nemesfémpia-con ismét megszilárdult az arany ára. Lon-donban legutóbb 3 és fél pennivel emelkedett az arany hivatalos jegyzése. Ezzel szemben a platina árában az elmúlt héten lanyhulás mutatkozott. Az ezüst ára változatlan.

Az arany áremelkedése a romániai piacon is megkezdődött és nagyobb arányú, mint a külföldi valuták szilárdulása, amellyel ren-de sen lépést szokot tartani. Bucarestben arany érmeknek nagyobb kereslet mutatkozik ál-landoan szilárduló árak mellett. A Napoleon arany szombatn 1135 lej volt.

Számos női bajnál végtelen nagy meg-könyebbülést szerez reggel, éhgyomorra fel-pórhányi természetes „Ferenc József” kese-riziv szálat, hogy a belek tartalmát gyorsan felhigítja és akadálytalanul kiüríti, azonki-vül pedig az emésztőszervek működését lé-nyegesen előmozdítja. Az orvosok ajánlják.

RÁDÍÓ MŰSOR

Szerda, július 7.

- Bucuresti. 6.30: Torna, vídám zene, leme-zek, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hírek. — 13: Hírek, lemezek. 14.10: Hírek. 14.30: Le-mezek. 15: Hírek. 19: Szórakoztató zene.
- Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, ét-rend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.05: Katonazene. 13.30: Hírek. 14.30: Ének. 15.40: Hírek. 17.15: Felolvasás. 18: Cimbalmozene, előadás. 19: Ész t zongoraművés mősora. — 19.25: Közvetítés a tüzoltók központi őrségé-ről. 20: Magyar nóták. 21.40: Hírek. 22: Jazz. 23.05: Vonóségyes. 24: Hírek francia és olasz nyelven. 24.10: Hanglemezek. 105: Hí-rek.
- Budapest II. 20.25: Munkásfelóra. Előadás. 22: Hanglemezek. 22.15: Hírek.
- Bécs. 7.45: Reggeli zene. 8.10: Könnyű le-mezek. 12.25: Könnyű zene. 15: Lemezek. — 17.50: Szórakoztató zene. 18.15: Dalok csel-lóra és hárfára.
- Varsó. 7.38: Lemezek. 13.25: Könnyű zene. 17.15: Sziléziai dalok. 18: Ének cselő- és zon-goraszóló. 19.15: Szalonlemezek.

JO HIR

azok számára

akik

LÁBFÁJASBAN SZENVEDNEK

Ez az oxigénnel töm-nyített fürdő azonnal megszünteti a fájdal-makat, felhívítja a tyuksszemeket amely-eket így gyökerestül kímélhet.

Nagyon egyszerű az el-jara. Egy meleg labfür-dőbe tegyen egy mar-knyi Saltrates Rodell-t. Több millió oxigén be-vitalizált fel. Áztassa be lábait ebbe a vitalizált fürdőbe. Határozottan érezni fogja, amint az oxigén behatol a pórusok mélyébe s a — hat világhírű gyógyfürdőből összeáll-tott — gyógyoskó jótékony hatása, megkezdődik. Szegény elkinzot: beteg lábai ismét egész-ségesek lesznek. Azonnali kimondhatatlan meg-könyebbülést érez! A fájdalom megszüntül a daganatok, gyulladások eltűnnek. Új cipő-lyuzhat és egész napon át kényelmesen járhat. Vásároljon még ma a legközelebbi gyógyszer-tárban vagy drogeriában egy csomag Saltrates Rodell-t. Ára jelentéktelen.

Rabinatul Comun, izr. ort. aut. din Cluj

Figyelmeztetés Kaszrűsz ügyben

A Besz-Din felhívja a Kaszrűszra sulyt helyező zsidó közönség figyelmét azon megállapított sajnálatos tényre, hogy egyes vendéglők, bodegák és egyéb élelmickek forgalombahozatalával foglalkozó üzemek — cégtáblaikon jogtalanul קסר, „kóser” jel-zőt használva — vendégeiknek, illetőleg ve-vőiknek kóser helyett teljesen tréfi vagy a kaszrűsz szempontjából megbízhatatlan for-rásból származó élelmickekkel szolgáltatnak ki.

Ezen visszaélések megszüntetése céljából elhatározta a Besz-Din, hogy felülvizel-ti a קסרה alá helyezi az összes kóser élelmi-ckek forgalombahozatalával foglalkozó üz-e-meket.

Mindazon üzemek, amelyek felügyelet קסרה alatt állanak és a Kaszrűsz követelményeinek eleget tesznek, erről a Besz-Din által aláírt igazolványt kapnak, amely igazolvány azon-ban azonnal visszavonatik, ha birtokosa bár-mikor netalán vonakodna a Kaszrűsz köve-telményeknek eleget tenni.

Vendéglők, bodegák és cukrászdák igazol-ványai pléhtáblán lesznek kiállítva, amelyet birtokosa a kirakatban vagy az ajtó mellett szembeálló helyen elhelyezni tartozik. Más kóser cikkek, mint péid, tej, tejfel, vaj, túr, bor, ecet és egyéb italok, sütemény, készer-sült, prézli, zsír, tepertő és egyéb husneműek, stb. forgalombahozatalával foglalkozók pa-píron kiállított igazolványt kapnak.

A kóser szappan gyártmányokon be van véve a Besz-Din קסרה בלעגזוה. Azon tejüzemeknél, melyek nem kizáróla-gosan קסרה alatt álló tejtermékeket hoznak forgalomba (ezidőszent Janovics tejüzem) csak az tekintendő kósernek, ami a Besz-Din-től le van bélyegezve és pedig: tej és tejfel plombával; vaj és túró rendes bélyegzővel. Mindenki vigyázzon tehát arra, hogy hol étkezik és hol szerzi be a háztartásában szük-séges élelmi- és egyéb cikkeket, mert csak az tekintendő megbízható kósernek, ami felügye-let קסרה הטהרה alatt áll és erről a Besz-Dintől kiállított igazolvány van.

A Besz-Din kaszrűsz ügyekben rendelkezé-s-re áll a feleltek mindennap délután 6—8 kö-zött Str. T. Vladimirescu 13. szám alatt.

Cluj, 1937. július hó.

Az aut. ort. izr. Hittközség Rabbisága.

U. i. a kaszrűsz bélyegző szövege:

הטהרה וכשרות ביד צדקה ודקה אינה קלוש

— Meghívó. A Zsidó Párt cluji tagozatá-nak női, iparos és ifjusági szekciójá szerdán este 9 órakor a Str. Stroescu 7 alatti párt-helyiségében közös vezetőségi ülést tartanak, amelyen minden tagnak feltétlenül meg kell jelennie.

A táborok

A németor und F

Prága, július demokrata párt jelentései újabb nek a koncentrá német zsidók ma A dachaui ko csoportba egyes lyokat. Ennek a van. A hatóságó összes zsidókat, nak, Dachauba egész területéről ban érkeztek Da portok. A zsidó nozzák és szidó tetik velük, hogy rendű emberekne szes zsidó foglyo hogy milyen fog kára osztották l szeritik őket és módban is rész tábor foglyai köz megvitet és zsidó bor vezetői is us nusitanak. A büm den vannak. Gya zsidó csoportot el tól és bezárják b három napon át barak ajtaít lesz falazták. Csak ét vegőt a barakko rettenetes levegő ran vesztették nem tudtak kisza megbetegedések l rás 1936 június temberig tartott februárjában, és foglyokat három egyik csoportba a sodikba a „fajgy visszatért emigrá Dr. F

Részletesen fog rata jelentés dr. Dr. Fek, aki ötte felakasztotta ma gyalozók csoport tábor vezetőinek lete és megvetése zsidó” volt az or lenére is a legne osztották be és tették. Egyszer p ritették arra, h Amikor kibujt a ták. Ez a játék v gyobb öröme. Má szerítették, hogy meg is betegedet tes martirium vol napon aztán felal jában. A szantitéc eltemették a „hőz vezik a foglyok a tót.

Palesztin szomorú

1936 decemberét ni a dachaui tábo szatért emigráns v nyira megvisele, dott. Amikor az o azt mondotta, hog lelte: „Igen, ha m azonban menjen sz A kötőző gödörhöz eaj fogadta a sze mondották, hogy is büntették. Talig be. A taliga mellet gó után kezdett szállították. Egy z a visszatérő vándorolt ki, de n elhelyezkedni és e országba. Ezért ü chauai tábor urai. A sachsenburgi is igen súlyos a zs

HIR
szok számára
akik
ÁBFAJASBAN
ZENVEDNEK

A németországi koncentrációs tábortok zsidó foglyainak rettenetes martíriuma

A németországi szociáldemokrata párt és a prágai „Union für Recht und Freiheit” jelentése a németországi foglyok helyzetéről

Prága, július 6. A németországi szociáldemokrata párt Németországból származó jelentései újabb megrázó részleteket közölnek a koncentrációs tábortokban sinylődő német zsidók martíriumáról.

A dachau koncentrációs tábortban egy csoportba egyesítették az összes zsidó foglyokat. Ennek a csoportnak száz tagja van. A hatóságok elhatározták, hogy az összes zsidókat, akik „védő fogságban” vannak, Dachauba gyűjtik össze a birodalom egész területéről. Februárban és márciusban érkeztek Dachauba az első ilyen csoportok. A zsidó foglyokat szüntelenül kínozzák és sanyargatják. Minduntalan érzetik velük, hogy megvetik és alacsonyabbrendű embereknek tekintik őket. Az összes zsidó foglyokat, tekintet nélkül arra, hogy milyen foglalkozásuk, költő munkára osztották be. Nehéz munkára kényszerítik őket és emellett brutális bánásmódban is részesülnek. A koncentrációs tábort foglyai között is sokan vannak, akik megvetik és szidalmazzák a zsidókat. A tábort vezetői is ugyanilyen magatartást tanúsítanak. A büntető gyakorlatok napirenden vannak. Gyakran fordul elő, hogy a zsidó csoportot elkülönítik a többi foglyoktól és bezárják barakkjaikba. Így egyszer három napon át tartották zárva őket. A barak ajtóit leszegezték, az ablakokat befalazták. Csak étkezés idején engedtek levegőt a barakkokba, ahol különben olyan rettenetes levegő volt, hogy a foglyok gyakran vesztették el eszméletüket. Miután nem tudtak kiszabadulni, kiütések és egyéb megbetegedések léptek fel. A barakkba zárás 1936 június havában történt és szeptemberig tartott és megisméltődött 1937 februárjában, és tartott áprilisig. A zsidó foglyokat három kategóriába osztották. Az egyik csoportba a „politikai” zsidók, a másodikba a „fajgyalázók”, a harmadikba a visszatért emigránsok tartoznak.

Dr. Fek martíriuma és halála

Részletesen foglalkozik a szociáldemokrata jelentés dr. Fek zsidó orvos esetével. Dr. Fek, aki ötven éves volt, 1936 őszén felakasztotta magát. A zsidó orvos a „fajgyalázók” csoportjához tartozott. A dachau tábort vezetőinek és erőinek minden gyűlölete és megvetése ráirányult, mert „csunya zsidó” volt az orvos. Testi gyengesége ellenére is a legnehezebb költő munkára osztották be és minduntalan vízgödörbe tették. Egyszer puskatusveréssel kényszerítették arra, hogy a víz alá merüljön. Amikor kibújt a vízből, újból visszanyomták. Ez a játék volt a SS-legények legnagyobb öröme. Más alkalommal arra kényszerítették, hogy csalánt egyék. Emiatt meg is betegedett. Dachaui élete rettenetes martírium volt. Nem bírta tovább. Egy napon aztán felakasztva találták barakkjában. A szanitécek levágták a kötélről és eltemették a „hősök temetőjében”. Így nevezik a foglyok a tábort mellett levő temetőt.

Palesztinából visszatért emigráns szomorú története

1936 decemberében orvoshoz akart menni a dachau tábort egyik foglyja, aki visszatért emigráns volt. A nehéz munka annyira megviselte, hogy már járni sem tudott. Amikor az orvosnál jelentkezett és azt mondta, hogy beteg, az orvos azt felelte: „Igen, ha maga nem volna zsidó, így azonban menjen csak vissza a munkához.” A költő gödörhöz visszatérve, gunyos kaja fogadta a szerencsétlen embert. Azt mondták, hogy „szimuláns”. Ezért meg is büntették. Taligatogatásra osztották be. A taliga mellett azonban hirtelen levegő után kezdett kapkodni és összeesett. Mészárolták. Egy órára rá halott volt. A visszatért emigráns Palesztinába vándorolt ki, de nem tudott megfelelően elhelyezkedni és ezért visszatért Németországba. Ezért ütek gunyt belőle a dachau tábort urai.

A sachsenburgi koncentrációs tábortban is igen súlyos a zsidó foglyok helyzete. Itt

állandó bántalmazásoknak vannak kitéve. Különösen dr. Boas zsidó orvost kínozták meg rettenetes módon. Boas dr. igen bátor ember volt. Amikor Schmidt rohamosztagos vezető egy súlyos verés után a verési padon látta dr. Boast és gunyosan megkérdezte tőle, hogyan került ide, a zsidó orvos ezt felelte: „Egy német katonatiszt mindent elvisel.” Boas dr. mint katonatiszt vett részt a háboruban, zsidó volta ellenére. Schmidt rohamosztagos vezető különösen nagy érdeklődést tanúsított az ilyen büntető gyakorlatok iránt és egyszer hölgyeket hozott magával gépkocsin a városból, hogy végig nézze velük ezt a „szórakoztató” mulatságot.

Erich Jakobi esete

Prága, július 6. A német nemzeti szocialista sajtó csehszlovák-ellenes támadásaira, — amelyekben csehszlovákiai néme-

ARANYÉR OKCITA FÁJDALMAK azonnal enyhülnek

A Cadum-kenőcsről joggal mondják, hogy csodát tesz. Valóban megszünteti a fájdalmakat és csökkenti az aranyeret Gyógyító hatása gyors, használata a lehető legegyszerűbb és leggazdaságosabb. Cadum-kenőcs épen ilyen nélkülözhetetlen minden bőrbetegség kezelésénél. Gyorsan és határozatosan működik. Jó ha állandóan kéznél tart egy doboz Cadum-kenőcsöt!

KÉRJEN CSAKIS VALÓDI CADUM-KENŐCSÖT

tek állítólagos brutalizálásáról közölnek „jegyzőkönyveket” — azzal válaszol a prágai „Union für Recht und Freiheit”, hogy tanuvalomásokat közöl csehszlovák illetőségű egyéneknek Németországban történt megkínzásáról. Különösen emléli Erich Jakobi esetét.

Erich Jakobi, aki teplitzi illetőségű, a hitlerista rezsim előtt Németországban élt. 1933-ban hagyta el Németországot. 1935-ben visszatért Németországba, ahol nyomban letartóztatták és a sachsenburgi koncentrációs tábortba szállították. Ebben a tábortban kínozták halálra Sachs volt szociáldemokrata lapszerkesztőt is. Sachs nővére egy ügyvéd kíséretében meglátogatta a tábort, hogy felvilágosítást kérjen fiavére haláláról. Jakobi ekkor elmondta az ügyvédnek, hogyan kínozták halálra

Sachsot. Erre rájöttek a tábort vezetői és súlyos büntetést mértek Jakobira. Egy sötét oduba zárták el, megbilincseltek és csak egyszer három napban adtak neki meleg ételt. Fürdésre csak egyszer nyolc hétben kapott engedélyt. Eltiltották a beszedőtől és teljesen kiszolgáltatották az örök kénye-kedvének. Télen csak ritkán fűtöttek a cellájában. Levegőre csak egyszer egy héten engedték ki. Természetes, hogy súlyosan megbetegedett. A tábort foglyai úgy tudják, hogy meg is vakult. Ezelőtt rendszeresen irt leveleket a feleségének. Most már három hónapja nem irt egy árva szót sem. Sorsáról mitsem tudnak hozzátartozói. Ezeket az információkat pedig fogoly társa mondta el, akit időközben elengedtek és kivándorolt Németországból.

Szabadon engedték Maurras francia fasiszta vezért, akit gyilkosságra uszítás miatt ítélték el

Négyszáz ember tüntetett Maurras mellett kiszabadulásakor

Párizs, június 6. Charles Maurras, a monarchista mozgalom vezetőjét ma reggel kiengedték börtönéből, mivel kitöltötét büntetését, amit az ezelőtt néhány hónapi uccai zavargásokban való részvétel miatt szabtak ki rá. Már reggel 5 órakor mintegy 400 ember gyűlt össze a börtön előtt, hogy rokonszen-

vének adjon kifejezést Maurras iránt. Az elbocsájtásra szokás szerint 7 órakor kellett volna sor kerüljön, de az ellentüntetések elkerülése végett, az előírt időpont előtt egy és fél órával fél hat órakor autóból ültették és elszállították. A tömeg így is megjelenezte. Fél tíz órakor Maurras istentiszteleten vett részt.

áhitatos tánc az asztal, helyesebben a cádik körül. A forró július nap fénye világította már be a termet, amikor még javában folyt az átszellemült tánc.

Verőfényes szombat reggel volt. A hivek hazaszállingóztak. A közeli állomásra akkor futott be éppen a reggeli vonat és néhány perc múlva a hazamenő chassziók közé vegyült rikkancsok kiabálva kínálták vételre portékájukat.

— Pounca Vremii! Pounca Vremii!

Vasárnap délelőtt én is bejutottam a rabbi fogadószobájába. Megkérdezte, hogy van-e valamilyen külön kívánságom. Azt mondtam, hogy van:

— A napokban fog előlőni — mondtam a rabbinak — hogy kétezer év után visszakapja-e a zsidóság a Szentföldet. Kérem a rabbit, hogy ő is imádkozzék azért, hogy ha nem is az egész országot, de legalább annak nagy részét kapjuk vissza.

A rabbi lehuny szemekkel hallgatta kéresemet, majd mély meggyőződés hangján így válaszolt:

— Hogy visszakapja-e a zsidó nép a Szentföldet, az nem az angoloktól és nem a Népszövetségtől függ. Ez az isteni gondviselés dolga. A Szentföldről nem lehet részeket visszakapni. Ha visszakapjuk, úgy az egész a miénk lesz.

— Rabbi — mondom tovább — Lengyelországban ölik a mi testvéreinket és elveszik a kenyereket. Ehen halnak kis zsidó gyermekek. Ezeket az embereket el kell vinni onnan. De hova menjenek? Csak Erec Jiszraél fogadja be őket. De Erec Jiszraél felépítéséhez pénz, nagyon sok pénz kell. Nem kötelessége-e minden zsidónak, hogy áldozzon sanyargatott testvéreiért és Izraél országának felépítéséért?

A rabbi nyugodtan hallgatta végig kéresemet és meggondoltan válaszolt:

— Minden zsidónak kötelessége áldozni sanyargatott testvéreinkért. Erec Jiszraél felépítése nem pénz kérdése. Az egész zsidóságnak vissza kell térnie az isteni hithez és a magasságos Ég meg fog segíteni bennünket, hogy felépüljön Izraél országa. De amíg a baloldali irányítják az életet az országban, addig...

...egy kézmozdulattal jelezte, hogy ez az irányítás ahogy sem tetszik neki.

Ezután megmutattam a rabbinak a hirdető „Stürmer” egyik példányát. Ugy látszik, ilyesmit nem látott még, mert az eddig méltóságteljesen nyugodt, fehér arca hirtelen elpirosodott, szemében tűz lobbant fel és a Stürmer címlapján látható zsidó karrikatúrára mutatva mondtotta:

— Ez nem zsidó arc! Így csak az antiszemita látják a zsidót.

Átlapozta a nyomtatványt, majd leverten mondtotta: „Mir senen in goles.”

Amikor kiléptem az uccára, a szemben lévő zsidó iskola nyitott ablakaiból esengő hangok ütötték meg fülemet: asszimiláns és chassid szülők gyermekei Herzl és Bialik emlékét ünnepelték...

Grünberger József

VICHY-ETAT
VICHY-ETAT TABLETTAK

- 1 Az ásványvízből kivont természetes só alkalikus készítésre.
- 2 2-3 pasztilla étkezés után megkönynyíti az emésztést.
- 3 Az emésztést elősegíti 2-3 tablettá egy pohár vízben feloldva.

OVAKODJUNK AZ UTANZATOKTÓL ÉS HAMISÍTVÁNYOKTÓL!
Főkereslet Erdély részére: Kádor Miklós Utóadai Timisoara-Arad

Teitelbaum Joel és a hitlerista kongresszus találkozása Nagyszébenben

Mit mond Teitelbaum rabbi Palesztina jövőjéről

Sibiu, július 6. Nem mondhatnám, hogy szerencsés választás volt a nagy attrakcióra az a pénteki nap, amikor Teitelbaum Joel, hiveinek nagy seregével bevonult Nagyszébenbe, a szász hitlerizmus erdélyi főfészkebe. Ezen a péntek estén, amikor először láttak kaftános és strájmilis zsidókat a szebeniek, tartományi gyűlésüket tartották éppen a szász hitleristák ebben a városban. Ez a találkozója a két attrakciónak nem mulhatott el minden incidens nélkül. A haligánok molesztálási az uton és egy „félreértés” folytán történt hatósági jegyzőkönyv-felvétel, rendőri kíséret az uccán inzultusok elkerülése céljából — mindez kellemetlen mellékmomentuma volt Teitelbaum Joel nagyszébeni látogatásának.

A vonatok és autbuszok egyfelől a hitlerista kongresszus egyenruhás résztvevőit másfelől a nagy rabbi hiveinek tömegét ontották a városba. A péntekesti istentisztelet megkezdése előtt szokatlan látványt nyújtott a szebeni alsóváros zsidó imahá-

zának környéke. A szászok ámuló szerelkek nézték a fekete selyemkaftános és strájmilis idegenek tömeges felvonulását. Ilyet még sohasem láttak.

Az ortodoxok templomában már régen vége volt a péntekesti istentiszteletnek, amikor a zsufolóság megtöltött szefárd templomban a mincha imához látott hozzá Teitelbaum Joel. Forró hangulatu, élményszerűen áhitatos és lelkes istentisztelet volt.

Éjfélre járt már az idő, amikor az istentiszteletéről kitódult az átszellemült hivek tömege. Az uccákon zárt sorokban menetelő, csizmás, fekete gumikabátos és kéksapkás hitleristák vonultak az állomás felé...

Az ünnepi vacsora jóval éjfél után kezdődött. A fehérre terített asztalokon gvertyák tömege. Köröskörül, egymás mellett szorongó hivek sokasága. Chasszid énekek hosszú sora után kerül csak sor az étkezésre. Aztán közelharc a „srájmért”, majd

SPORT

Erdélyt aradi és kolozsvári kerületekre osztotta, Brassót Bucurestihez csatolta a Romániai Makkabi Szövetség végrehajtóbizottsága

Az aradi kerületnek Salamon Ignác dr., a kolozsvári kerületnek Weisz Ignác az elnöke

Cluj, július 6. (Az Uj Kelet tud.) Tizedik, májusban megtartott évi kongresszusa után, július 4-én, vasárnap Bucurestiben tartotta a Romániai Makkabi Szövetség végrehajtóbizottsága első ülését. Az ülés az erdélyi zsidó sport szempontjából igen fontos határozatot hozott: az erdélyi kerületet kettőre osztotta: egyiket Arad, másikat Kolozsvár székhellyel, míg Brassót a bucaresti kerülethez csatolta. Erre az intézkedésre azért került sor, mert egyrészt a földrajzi távolság miatt, másrészt anyagi hiányában az erdélyi zsidó sportegyesületek sorozatos látogatására nem volt lehetőség, pedig Erdély zsidó sportja igen messze van attól, hogy a megkívánt nyílvét elérje. A szélesebbkörű aktivitás lehetőségének megteremtésére folyamodott az exekutive a kerület felosztására.

Az ülést reggel 9 órakor Weinberger-Verea elnök nyitotta meg. Megállapította, hogy öt kerület küldte el képviselőit: Beszarabia Ripmann, Braila Solomonis, Iasi Weisberg professzor, Munténia Halberthal ügyvéd, Erdély Weisz Ignác révén képviselteti magát. Igazolva távoli a csernovici kerület. A Hachsara-Allija és a Kfar Makkabi bizottság képviselői is itt vannak. Weinberger-Verea elnök ismerteti a kongresszus óta történteket. Közli, hogy a jogiszemélyiség elismerését kérő egyesületek iratai az illetékes fórumok előtt fekszenek, ahonnan a közeljövőben veszi át az elnökség és juttatja rendeltetésük helyére. Kéri az országos szövetség tisztikarának megválasztását, minthogy a kongresszus csak az országos szövetségi elnököket és az egyes kerületek elnökeit, illetve a végrehajtóbizottság tagjai választotta meg. A végrehajtóbizottság egyhangúlag a következő tisztikar mellett dönt: Alelnökök Schindler Michel mérnök Cernovic és Oiteneanu mérnök Bucuresti. Főtisztikár: Halberthal ügyvéd Bucuresti.

Weinberger-Verea elnök indítványozza, hogy állandó bizottság választásuk Bucurestiben, amely az elnökség mellett állandóan foglalkozzon a zsidó sport kérdéseivel. Weiszberg professzor Iasi hozzájárul a javaslathoz azzal, hogy az állandó bizottság tagjai nem tagjai egyúttal a végrehajtóbizottságnak is, azonban azon résztvehetnek, de szavazati jog nélkül. Weisz Kolozsvár ugyancsak hozzájárul az indítványhoz annak megállapításával, hogy az állandó bizottság a végrehajtóbizottság egy szerve, amely a hozott határozatokat a gyakorlatba átültetheti, de csak kezdeményező joggal bír. Solomonis kiegészíti azzal, hogy az állandó bizottság jegyzőkönyveit juttassa el a végrehajtóbizottság tagjaihoz. A végrehajtóbizottság ebben az értelemben határoz és a következőket választja be: Silbermann, Calmanovics mérnök, Vlejan, Metsch mérnök, Markussohn, Itzikovici, Binder Michel, Lucian ügyvéd. Weinberger-Verea elnök végül közli, hogy a constantai Makkabi megalakítása napok kérdése.

A kerületek jelentése során az erdélyi kerület képviselője bejelenti, hogy a zsidó sportegyesületek szorosabb együttműködése céljából Erdély egyelőre három sportágban, ezévi kezdettel, országos kupaversenyeket rendez. Kéri ehhez a végrehajtóbizottság hozzájárulását. Az exekutive tudomásul veszi a bejelentést és engedélyezi az aradi Hakoah által rendezendő Held Béla torna, a Haggibbor Radó Ernő tenisz és a vásárhelyi Makkabi uszásra kiírt kupaversenyait azzal, hogy a versenyek évenként a két erdélyi kerület kölcsönös megállapodása alapján más-más városban lesznek. Weisz kéri Erdély részéről az exekutivebe egy póttag beválasztását. Az exekutive Steiner Istvánt (Makkabi, Nagyvárad) végrehajtóbizottsági póttagnak választja. Erdély képviselője végül azt kéri, hogy az erdélyi zsidó sportegyesületek évi központi tagdíja 600 lej minimális összegben állapítottassék meg. A végrehajtóbizottság a kéréshez kivételesen hozzájárul. Végül arra kérte a végrehajtóbizottságot, járuljon hozzá ahhoz, hogy a Romániai Makkabi Szövetség országos bajnoki teniszversenyét a vásárhelyi Makkabi helyett, amely a rendezést nem vállalhatja, a szigeti Sámson rendezze. A végrehajtóbizottság a kolozsvári kerületre bízta a döntést azzal a felétellel, hogy a szokásoknak megfelelően kérje ki az ülésről hiányzó csernovici kerület véleményét.

A Kfar Hamakkabi jelentés során Erdély kéri a bizottságot, intézzel körlevelet az ország összes egyesületeihez a zsidó nemzeti alapok gyűjtési munka fokozása érdekében. Bejelenti, hogy az erdélyi kerület a jövőben csak olyan megkeresésre válaszol,

amelyen Kfar Hamakkabi bélyeg is van ragasztva. Kéri ezen intézkedésnek az egész országra való kiterjesztését. A Kfar Hamakkabi bizottság örömmel veszi tudomásul, hogy Erdély az elmúlt évben közel 70.000 lejt hozott fel a Kfar Hamakkabi alapra, amely összegből a Haggibbor egymaga 42.000 lejt gyűjtött.

A Hachsara-Allija bizottság jelenti, miszerint a Romániai Makkabi Szövetség ezidőszent csak Ripicenin működik hachsara-telepe. A hachsarások minden valószínűség szerint az ősszel mennek ki Palesztinába.

A III. telavivi Makkabiada kérdésével kapcsolatban az exekutive elhatározta, hogy a királyi bizottság Londonban közzétéendő jelentéséig határozatot nem hoz. Mindenesetre a kerületek a nyár folyamán az összes sportágakban meg kell rendezzék bajnoki versenyeket.

Az egyes kerületek felosztására térve a végrehajtóbizottság a moldovai kerületet Iasi és Romani kerületekre osztja. Weinberger-Verea elnök indítványozza Erdély felosztását is, amely ténylet egyébként a kongresszus már elhatározta, annak gyakorlati megvalósítását azonban az exekutive bírta. A kérdésben hosszú és élénk vita fejlődött ki, végül is egyhangúlag a szétválasztás mellett történt döntés. Eszerint Brassót a bucaresti kerülethez csatolják, Erdélyt pedig két kerületre. Az aradi kerületnek Salamon Ignác dr Arad, a kolozsvári kerületnek Weisz Ignác Kolozsvár az elnöke. A két kerület beosztása a következő: Aradi kerület: Hakoah Arad, Makkabi Nagyvárad, Makkabi Lugos és Kadima Temesvár. Kolozsvári kerület: Haggibbor Kolozsvár, Barkochba Szatmár, Sámson Sziget, Makkabi Marosvásárhely, Makkabi Beszterce, Makkabi Dés Makkabi Reghin. A végrehajtóbizottság az erdélyi kerületek elnökeit intenzív szervező munkára és főleg Makkabi munkára kéri.

A végrehajtóbizottság ülése számos szervezeti ügy letárgyalása után az esti órákban ért véget.

A magyar labdarugó bajnokságban a jövő szezonnal kezdődőleg felállítják a Nemzeti Bajnokság B)-t is. A B) bajnokságért két csoportban tíz-tíz együttes fog küzdeni. A B) ligában elsősorban a Nemzeti Bajnokság mezőnyéből kiesett három együttes, a profiliga öt együttese, valamint a különböző csoportok bajnokai és megállapított helyezettei vesznek részt. Az ilyen megoldás ellen az alszövetségek élesen tiltakoztak, a határozatot azonban fellebbezés folytán a belügyminiszter is megerősítette, úgyhogy az jogerős.

Pusztay TC nyerte a kolozsvári kerület teniszbajnokságát

A női egyesben Barabássy TC lett első Cluj, július 6. (Az Uj Kelet tud.) Igen népszerű mezőny, a kerület összes jelentősebb játékosainak részvételével rendezték Kolozsváron a kerületi teniszbajnokság versenyeit. A férfiegyesben Pusztay, a női egyesben Barabássy, a férfipárosban a Pusztay-Benedek pár, a vegyespárosban a Pusztay-Barabássy pár győzött. Az ifjúsági nőiegyesben Erdős Lily Haggibbor lett első.

A mindvégig nívós versenyek részletes eredményei a következők:

- I. oszt. számok**
 Férfi egyes: 1. Pusztay TC, 2. Benedek H. TC, 3. Ovícs Mures és Farkas dr CAC. Döntő: 6:3, 3:6, 6:2, 6:2.
 Női egyes: 1. Barabássy TC, 2. Gábor CAC, 3. Schwartz Haggibbor és Baátné TC. Döntő: 6:4, 6:3.
 Férfi páros: 1. Pusztay-Benedek TC, 2. Farkas dr-Benedek CAC, 3. Baátné TC-Albon U és Metianu-Pitea U. Döntő: w. o.
 Vegyespáros: 1. Pusztay-Barabássy TC, 2. Baátné-Benedek TC, 3. Lám-Benedek CAC és Gábor-Farka dr CAC. Döntő: 6:1, 6:3.
 Női páros elmaradt.

- II. oszt. számok**
 Férfi egyes: 1. Vargha CS Targumures, 2. Papp CAC, 3. Albu U és Sparioan Victoria. Döntő: 6:4, 6:4.
 Női egyes: 1. Lám CAC, 2. Mustea TC, 3. Csizsár Mures és Ardevan Victoria. Döntő: 9:7, 6:2.
 Férfi páros: 1. Albon U-Dóczy TC, 2. Grama Mures-Weisz Hagg., 3. Papp-Hecht CAC és Vargha CS Targumures-Pitea U. Döntő: 6:1, 6:0.
 Vegyespáros: 1. Haas-Sparion Victoria, 2. Lám-Papp CAC.

- III. oszt. számok**
 Férfi egyes: 1. Pinter TC, 2. Hecht CAC, 3. Farkas A. CAC és Pop Victoria.
 Női egyes: 1. Dóza CAC, 2. Starkné CAC, 3. Maior U és Davida CAC.

- Ifjúsági számok**
 Férfi egyes: 1. Brandusa CAC, 2. Dolha U, 3. Sikó CAC és Hech CAC. Döntő: 6:2, 6:0.
 Női egyes: 1. Erdős Haggibbor, 2. Davida R. CAC, 3. Maior Victoria és Kiss CAC. Döntő: 6:2, 6:2.

A ROMÁN VALOGATOTT LABDARUGÓCSAPAT július 8-án játsza második mérkőzését Kaunasban a lett válogatott ellen. A csapat tegnap Varsóból elindult Kaunasba.

Binder Michelt az UFSR visszahelyezte az asztalteniszszövetség alelnöki tisztségébe. Bucuresti tudósítónk jelenti: Az UFSR, a szövetségek uniójának fellebbezési bizottsága pénteken este foglalkozott Binder Michel fellebbezésével. Bindert a badeni asztalteniszvilág bajnok után az címen, hogy hivatalos hatáskörét túllépte, a szövetség megfosztotta tisztségétől. Az UFSR fellebbezési bizottsága megállapította a vád alaptalanságát és azonnali hatállyal Binder Michelt az asztalteniszszövetség alelnöki tisztségébe visszahelyezte.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

OPERA MOZGÓ MŰSORA:
 Hétfőtől: Montecarlói vígúzvegy. Fősz.: De-lorez del Rio.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:
 I. Szenszáció! A június 13-iki kolozsvári király-nap teljes programja. II. A texasi lovas. Premier. Ken Maynard, a cowboylkirály lélegzetelrabló slágere. II. A sorsüldözött lelkek. Premier. Shirley Temple, a világhírű gyermekszínész legbájosabb szerepében. Olcsó nyári hely-árak: 15 és 19 plus 5 lej.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:
 Kedden és szerdán 3, 6 és 9 órakor: Kozák és csalagány. Izgalmas kémdráma. Fősz.: Iván Petrovich és Jermila Novotna. II. Ali Baba és a 40 rabló. Szenszációs filmsláger. Fősz.: George Robey, Anna May-Wong és Fritz Kortner. III. Journal.

DAVIDA MOZGÓ MŰSORA:
 Csak szerdán: Harc az ópiumcsempészek ellen. Fősz.: Charlie Chan. Helyárak: 15, 20 és 24 lej minden bélyeggel együtt. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Megbízható orth. kóser tehén- és bivalytej, tejfel, túró, vaj állandóan frissen kapható Schwartz Árpád, Calea Traian 34. Telefon 20-23.

Pályázat. A cluji Poale Cedek keres egy megfelelő szép csengő hanggal rendelkező, előimádkozott a közlegő nagy-ünnepekre. Ajánlatok Poale Cedek Cluj, Str. G. Baritiu 16 küldendők. Utiköltés csak a meghívottak térítették meg.

Suche perfect deutsch-rumänisch sprechende Erzieherin. Regele Carol II 112.

Keresetek zsidó szakácsnő. Ajánlatok Salamon Ferenc Uioara címre küldendők.

Arcbőrt kiméli, az egészségét nem veszélyezteti, a pénzt spórolja, ha a különleges gázosítóval ellátott petrolgázfűtő sürgősen megveszi Moskovits és Társánál Cluj (főpostával szemben) Takarékosági könyvre is.

3 szobás komfortos villalokás kiadó. Maloasa 7.

Keresünk azonnalra egy vallási szempontból teljesen megbízható mézszarost, akinek a kóser-hus egvedarustitási jogát átadnánk. Ort. izr. hitk. Mociu jul. Cluj, Martin Jenő elnök.

Intelligens urihölgy lakást, penziót kaphat jutányos árban dr Kohányi Rezsóné Oradea, Piata Mihail Viteazul 11a.

Irodának rendkívül alkalmas két szoba olcsón kiadó Piata Cuza Voda 2.

Costiul gyógyfürdőn 30 százalékos kedvezményt kapnak az Uj Kelet előfizetői

Az Uj Kelet kiadóhivatala és a máramarosi Astra között a napokban megállapodás jött létre, melynek értelmében az Uj Kelet előfizetői Costiul gyógyfürdőn kivételes kedvezményben részesülnek. A megállapodás értelmében az Uj Kelet előfizetői az összes fürdőjegyek árából 30 százalékos kedvezményt kapnak. A CFR 25 százalékos kedvezményt ad a costiui nyaralóknak. Az ellátás hihetetlenül olcsó, ugyancsak a lakások. A fürdőn orth. kóser vendéglő is van. Az Uj Kelet előfizetői a costiui kedvezmények miatt forduljanak Káhnán Kálmánhoz, lapunk szigeti munkatársához.

Az előbbi sorsjátékok nyerteménnyjegyrekeinek vizsgálata nyilvánvalóvá teszi Ön előtt a

COLECTURA OFICIALĂ

rendkívüli szetencsáját

Vásároljon még ma sorsjegyet a COLECTURA OFICIALĂ-nál

Helyi fiók: **CLUJ, Str. Regina Maria 46.**

Elvesztette ál

Mintán 39 év munka után a vas ez a munkás. De det, olyan súlyos elhagyni munkáját, dott egyetlen lépés. Egy hölgy azt a szedjen Kruschen és miután látta, magát, tovább szókat, amíg anny hogy újra munká saját maga: „Hár tem közsévtől. Emiatt kénytelen Váltókezelés vagy állottam 30 éven tanácsot adta, h schen söt. Elhatá ügyvel és beszéd sam, vajjon a ha mint állítják. L érzem magam, Kruschen söt, m gyuitam. Most és újra felvettem megfelelő szavak — W. T. A reu revség okai azok lyok, amelyek Kruschen tartat tönkzi a vesekét szeres munkára, a tultengő hűgys fájdalokat okoz szág minden győ ban kapható. 60 lej.

— Szabadláb

ruhátosné. A bíró ma délelőtti Béla volt ruhátos lesgét. A szere pokkal ezelőtt sérelt meg és a ni kislát is. A n ben sikerült r az asszonyt mé vetették alá és ártatlan gyerme óta Tóth Béláné nak lakója volt főtárgyalásig sz

— Franasov

Bucurestiből je sag fellállításá leg még nem t egy politikust vici-ot állítjá élére.

— Ertesítés.

autobuszjegysé ohaítanak, jeler kátus irodájába

— PALAES

Bécsben megje májusi számáb jú ki: Közleke tuális vasuti p zelék-termelés. sei. A Szemle tator a Peel-b lásával foglalk értékpapirpiao szám főbb cikk A Lyddától ke dasági fejlődés problémái. Az A Szemle rov mákat, Michae elfoglaló gazd Mindkét füzet vat fejezi be. Adolf Böhm, a adója: a Fiba

— Intelligens urihölgy

lakást, penziót kaphat jutányos árban dr Kohányi Rezsóné Oradea, Piata Mihail Viteazul 11a.

— Irodának

rendkívül alkalmas két szoba olcsón kiadó Piata Cuza Voda 2.

Costiul gyógyfürdőn

30 százalékos kedvezményt kapnak az Uj Kelet előfizetői

minőségile hány évt egészségét

Elvesztette állását a reuma miatt

Mintán 30 évig dolgozott a vasutnál

Nagyon szomorú, ha elveszti állását 30 évi munka után a vasutnál, betegség miatt, mint ez a munkás. De a reuma, amelyben szenvedett, olyan súlyos volt, hogy kénytelen volt elhagyni munkáját — ez a munkás nem tudott egyetlen lépést sem tenni bot nélkül. Egy hölgy azt a tanácsot adta neki, hogy szedjen Kruschen sót. Szedett Kruschen sót és miután látta, hogy sokkal jobban érzi magát, tovább szedte megszokás nélkül e sókat, amíg annyira nem érezte jól magát, hogy újra munkába állhatott. Ime ezt írja saját maga: „Három éven keresztül szenvedtem köszvényről. Botta kellett járom. Emiatt kénytelen voltam elhagyni állásomat. Váltókezelő vagyok és a vasut szolgálatában állottam 30 éven keresztül. Egy hölgy azt a tanácsot adta, hogy kíséreljem meg a Kruschen sót. Elhatároztam, hogy veszek néhány üveggel és beszédem mind, hogy megállapítsam, vajjon a hatás valóban olyan kitűnő-e, mint állítják. Látván, hogy sokkal jobban érzem magam, hosszabb időn át szedtem Kruschen sót, míg teljesen meg nem gyógyultam. Most teljes egészségnek örvendek és újra felvettem a munkát. Nem találok megfelelő szavakat a Kruschen dicséretére”. — W. T. A reuma okozta fájdalmak és me-revség okai azok a tühegyes hűgysav-kristályok, amelyek az izmokba lerakódnak. A Kruschen tartalmazta természetes sók ösz-tözik a vesékét és máját normális és ren-dszeres munkára, segítik a szervezetet, hogy a túltelgő hűgysavat kiküszöbölje, amely a fájdalmakat okozza. A Kruschen só az or-zság minden gyógyszerében és drogériájá-ban kapható. Nagy üveg 95 lej, kis üveg 60 lej.

HIREK

— Szabadlábba helyezték a gyermekgyilkos ruhátársát. Aradról jelentik: A vizsgálóbíró ma délelőtt szabadlábba helyezte Tóth Béla volt ruhátáros letartóztatásban levő feleségét. A szerencsétlen asszony még hónapokkal ezelőtt széngázzal öngyilkosságot kísérelt meg és a halálba magával akarta vinni kisfiát is. A családi dráma kifejlését részben sikerült megakadályozni, amennyiben az asszonyt még idejében orvosi kezelésnek vetették alá és megmentették az életnek, az ártatlan gyermek azonban meghalt. Az eset óta Tóth Bélánál az aradi ügyészség fogházának lakója volt, míg most a vizsgálóbíró a főtárgyalásig szabadlábba helyezte.

— Franasovici lett a varsói nagykövét. Bucurestiből jelentik: A varsói nagykövetség felállítására vonatkozólag pillanatnyilag még nem történt intézkedés. Állítólag egy politikust és pedig Richard Franasovici-t állítják a varsói nagykövetség élére.

— Értésítés. Mindazok, kik a most kezdődő autobuszjegyzésedőni tanfolyamon résztvenni óhajtanak, jelentkezzenek az Autobuszzsindikátus irodájában Calea Reg. Carol II. 119.

— PALAESTINA-nak, az épülő ország Bécsben megjelenő kitűnő szaklapjának májusi számából a következő cikkeket emeljük ki: Közlekedés-földrajzi változások. Aktuális vasuti problémák. A gyümölcs és főzélék-termelés. A Keren Kajemeth telepe-sei. A Szemle (Rundschau) rovatban Spec-tátor a Peel-bizottság várható állásfoglalásával foglalkozik, Michaelis a palesztinai értékpapírpia helyzetéről ír. A júniusi szám főbb cikkei: Észszerű krízis-politika. A Lyddától keletre fekvő terület mezőgaz-dasági fejlődésének alapjai. Az építészeti problémái. Az angol hajózás és Palesztina. A Szemle rovatban Bileski a jogi problémákat, Michaelis a várakozó álláspontot elfoglaló gazdasági élet tüneteit ismerteti. Mindkét füzetet bőséges Hír- és könyvro-vát fejezi be. A Palaestina főszerkesztője Adolf Böhm, a cionizmus történetírója. Ki-adója: a Fiba-Verlag, Wien VI.

GUMMI OLLA

minőségileg utánozhatatlan. Né-hány évtized óta az egész világ egészségét óvja. Orvosilag ajánlva.

— „Jehova tanúi” a törvényszék előtt. Bucurestiből jelentik: A múlt év folyamán főleg a Maros mentén észrevették, hogy egy újabban keletkezett szekta, amely magát „Jehova tanúi”-nak nevezi, a fausi nép között élénk propagandát fejt ki. A ma-rosvásárhelyi törvényszék két prédikátort, Furducas Floret és Iuliu a Marzescu-féle rendtörvény alapján 15 napi elzárásra ítélte. A kolozsvári tábla öt tagra kiegészített tanácsában szótöbbséggel megváltoztatta a törvényszék ítéletét és a két vádlottat felmentette. Az ítélet indoka az volt, hogy a vádlottak csak kritizálták a jelenlegi ál-lapotokat, de az általuk osztott röpiratok igazgatást nem tartalmaztak. Az ügyész ezt az ítéletet felfolyamodta és most a semmi-töszék megsemmisítette a törvényszék íté-letét és új ítélet hozatal végett az ügyet Kolozsvárra visszaküldötte.

— Bányaszerencsétlenség sok halottal Angliában. Londonból jelentik: Byrnboch-Chesteromban egy szénbányában hatalmas robbanás történt. A robbanás a bánya egyik legmélyebben fekvő tárnájában kö-vetkezett be és a munkások közül sokan életüket veszítették. Amikor a mentőcsapat leszállt a bánya mélyébe, ismét robbanás történt, ugy hogy a mentők közül is töb-ben szerencsétlenül jártak. Eddig 22 bá-nyász holttestét és kilenc súlyos sebesül-tet emeltek ki. A mentőcsapat tagjai csak-nem valamennyien életüket veszítették, így a bánya egyik igazgatója és a londoni bá-nyaügyi minisztérium két felügyelője is, akik az elsők között ereszkedtek a tárná-ba. A bányában a robbanás pillanatában ezer ember tartózkodott.

Mint egy vasabroncs

a mell körül

gy érzi a légzésnél az érlelmeszedésben szenvedő. A szédülési esetek, fülzúgások, stb. mellett a légzési nehézségek a 40 éven felüli kornál már az érlelmeszedés jelenlétét is jelentik.

Az egyetlen gyógyszer, amely ezen beteg-ség összes tünetaira erősen hatással van a Dr Mladejowsky-féle Sklerolsyrup.

Sklerolsyrup oldja a véregekben a méz-savat.

Ilyen módon a vérkeringés újra normális lesz, a szív nyugodtan tovább dolgozhat és sorjában eltűnnek az érlelmeszedés minden tünetei.

Diabetikusok Sklerolsyrup „D”-t vesznek, mely cukor nélkül készült. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

— Mit tartozik a férj fizetni asszonyáért? Bécsből jelentik: A napokban érdekes pert tárgyaltak Bécs város egyik polgári bírósága előtt. Az eset előzménye a következő: F. iparvállalati igazgató felesége az elmúlt farsangra a férj megkérdése nélkül drága, 1540 sillingbe került ruhát készíttetett. A hit-ves arra hivatkozott férje előtt, hogy akinek 1000 silling a havi jövedelme, annak kötele-sége egyszer egy évben olyan ruhát készí-tetni feleségének, amely megfelel az állás tekintélyének. Ez az érvelés azonban nem hatotta meg a férjet és így a ruhát F.-né visszaküldte a szabónak, aki azonban nem fogadta azt el. Arra hivatkozott, hogy ő a rendelésnek minden tekintetben eleget tett és F. igazgató kell hogy felesége adósságát ga-rantálja. Minthogy azonban a férj követke-zésen megtagadta a fizetést, az ügy bíróság elé került. A szabónak ügyvédje kifejtette, hogy minden asszonynak joga van a férj jö-vedelméből fedezni azokat a kiadásokat, amik-et szükségének lát. Ezzel szemben az igaz-gató jogtanácsosa azzal érvelt, hogy az asz-sony kiadásai kell hogy egészséges arány-ban álljanak a férj jövedelmével. A bíróság magáévá tette a férj álláspontját és keres-tével elutasította a szabónestert. Az ítélet indokolása kimondja, hogy a férj csak olyan anyagi természetű teljesítményre kötelezhető, ami megfelel jövedelmének. Az évi 12.000 sillingnyi jövedelem, amiből asszonyt és egy gyermeket kell fenntartania, pedig nem en-gedheti meg az 1540 sillingnyi luxusruhát.

— Kinevezések a kolozsvári törvényszék-nél. A kolozsvári bíróságoknál a következő változások történtek: Gligore Danical járás-bíró a kolozsvári törvényszék vizsgálóbíró-jává nevezték ki, az előléptetett Nicolae Ie-pure bíró helyébe. Vasile Coza járásbíró tör-vényszéki szavazóbíróvá léptették elő az ugyancsak előléptetett Puscariu Emil tör-vényszéki bíró helyébe. Nicolae V. Matei já-rásbíró kineveztek a kolozsvári törvény-székhez szavazóbíróként az előléptetett Dunca Grigore helyébe. Constantin Vulpescu ügyészt a putnai ügyészségtől áthelyezték a kolozsvári törvényszékhez, ahol az előlépte-tett Alex Niculescu bíró helyébe került. Emil Sdenka fehérmegyei vizsgálóbíró Horoniu Crucin helyébe, Viorel Grivase szilágysomlyói járásbíró Vasile Coza, Mihail Draganescu székelyudvarhelyi törvényszéki vizsgálóbíró Nicolae V. Matei járásbíró helyébe nevezték ki.

— Főtájas, idegesség, hypochondriás álla-potok gyakran a legrövidebb idő alatt meg-szűnnek, ha balmüködésünket rendszerként éhgyomorra egy kis pohár természetes „Fe-renc József” keserűvízzel elrendezzük. Az or-vosok ajánlják.

— Az EKE nyilatkozata a Feleki uton történt autókatasztrófa ügyében. A ko-lozsvári izraelita temetőnél történt balesettel kapcsolatban az EKE vezetősége az esetet szakemberek bevonásával kivizsgálta és a híresztelésekkel kapcsolatban hivatalosan közli, hogy a 40 személyes teherkocsin 23 személy maradt. A baleset úgy történt, hogy anyag összetétel hibájából a kocsi hátsó bal-oldali fékrudja elszakadt. Mezei kocsi tulajdo-nos és vezető emberfeletti lélekjelenléttel vá-lasztotta ki a legjobb eshetőséget arra, hogy a társaság tagjait súlyosabb kimeneteli kö-vetkezmenyekről megmentse, ami sikerült is neki, mivel a társaság tagjai legnagyobb fe-gyelemzettséggel várták a további fejlem-nyeket. A sebesülésekkel kapcsolatban kö-zöljük, hogy azok nem olyan súlyosak, mint ahogy az első híradások feltüntették. A se-besültek három kivételével saját lábukon hagyták el az első segélynyújtás után a bal-eset színhelyét. Az EKE elnöksége.

— Megmérték az északi sark tengeri mély-ségét. Moszkvából jelentik: Négy orosz észak-sarki kutató: Papanin, Krenkel, Schirschow és Fedorow, akik repülőgépeken kerültek az északi sarkra, több mint egy hónap óta lak-nak a jégtáblákon, ahol élénk tudományos munkásságot folytatnak. Mindenekelőtt meg-állapították, hogy az északi tenger jégburka a sarkvidéken a legvastagabb. Emellett azon-ban hatalmas területű, aránylag meleg at-lanti vízreteg folyik az északi sarkon. Gyak-ran a nyári időszakban ennek megfelelő tem-peratura is észlelhető. A tenger mélységének méréseivel még nem készült el, de az ed-digi eredmények is föltette érdekesek tudom-ányos szempontból. A kutató bizottság to-vábbi munkája során keresni fogja azokat az északsarki területeket, amelyek nagyobb te-lepülésre is alkalmasak.

— Az Ellenőr-nek, Tóth Sándor politikai, kritikai és közgazdasági lapjának új számát a szerkesztőnek a román titkár c. cikke ve-zeti be. Az új szám megszokottan hívós és érdekes. Felháborodással utasítsa vissza De-sy Zoltán emlékének meggyalázását és a gr. Bethlen Istvánt ért támadást. A változatos tartalomról kiemeljük az alábbi cikkeket: Károly király kül- és belföldi utjairól, Erdé-lyiek elhelyezkedése Budapesten (dr Nyíró Gyula karrierje), Nótaszóval Marosvásár-helyre, Szociográfia, Bors-szemek, Tárgyila-gos sorok a székely kérdéshez, A Színházi Élet szerkesztője, mint Anglia megmentője, Bernády György és Gyárfás Elemér vitája, Tóth Sándor utinaplója Nagyváradról, A Semmitöszék ítélete egy francia állampolgár-nak a Bánáti Bankkegyesület Rt. elleni beté-ti perében, Szabadtéri játékok, stb. Az Ellen-őr közgazdasági rovata érdekel minden üz-letembert. Az Ellenőr kapható az egész or-szághban, Magyarországon és az utóállamok-ban. Vonaton, autóbusszon a legjobb utitársa az Ellenőr. Egy példány ára 20 lej.

JELOLT a KOPASZSAGRA saját hanyagsága folytán!

Sok betegségnek lehet elejét venni, ha a kezelést idejében kezdjük. Így a kopasz-ságnak is. A tudomány rendelkezésére bocsát biztos és hatásos szert: a TRILYSIN. Né-hány hónapi használat után a haj újra elkezd nőni és szemmel láthatóan sűrűsödik. Trilysin megszünteti a korpát is, amely annyira csunya és kellemetlen.

TRILYSIN

megakadályozza a hajhullást, meg-szünteti a korpát.
Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszertárakban.

— A cluji „Poale Czedek” egylet a napok-ban tartotta rendkívül tisztújító közgyűlést, amelyen a következő vezetőséget választot-ták meg: Elnök Fischer Rudolf, alelnök Schwartz Ignác ny. Jegyző: Eröss Jenő, pénztárnok Hirsch Hermann. — Felügyelő-bizottság: Kaufmann Dávid, Rosenfeld Mi-hály, Albert Nándor. Tanácsnokok: Lillen-thal Sándor, Schwartz Sándor II., Kun Jenő, Holländer Sándor, Stössel Lajos, Dávid Aron, Grünwald Jakab, Mózes Sándor, Wolf Ja-kab. — Póttagok: Ehrenthal Sándor, Klein-berger Béla, Simon Miksa, London Dezső, Spitz Aladár. Templombizottság: Izsák Mór, Wolff Sámuel, Salamon Samu. — Gazdák: Abraham Mór és Weisz Lajos. — Aggmen-házi elnök Indig Mór. — Az új vezetőség ju-nius 28-án tartotta alakuló ülését. — Fischer Rudolf elnök szép szavakkal üdvözölte az új választmányt és kifejezésre juttatta, hogy programjának legsarkalatosabb pontja az építkezés. — Nevezetesen a már meglévő aggmenház kibővítése. Kéri a vezetőséget, legyen segítségére eme nemes célu munkájá-ban. A választmány örömmel vette tudomá-sul elnök programját s egyhangúlag meg-ígérte, hogy a legmesszebbmenőleg támoga-tni fogja intenciójában és minden erejét latba veti a kitűzött cél elérése céljából. Nyomban kiküldte az építő bizottságot, amely elnökül egyhangúlag Lillenthal Sándort választotta meg. — Az építő bizottság elnökének szemé-lye garancia arra nézve, hogy eme az ember baráti szeretet szolgálatában álló intézmény Kolozsvár város zsidóságának disse a leg-modernebb és a higiena szempontjából a leg-megfelelőbb lesz.

— Kiutasítottak Szovjet-Orosországból egy osztrák újságíró. A szovjetorosz ható-ságok kötelezték a Neue Freie Presse mosk-vai tudósítóját, Basseches mérnököt, aki 15 éve áll ebben a minőségben lapjának szolgál-tában, hogy 24 óra leforgása alatt hagyja el Szovjetoroszország területét. A kiutasi-tást azzal indokolják, hogy az újságíró a szovjetoroszországi helyzetről a valóságnak meg nem felelő adatokat közölt lapjának kül-dött beszámolóiban.

XX. ZIONISTENKONGRESS

Zürich, August 1937
Kongresspublikationen:

1. Berichte an den XX. Zionistenkongress!
a) Bericht der zionistischen Exekutive (hebräisch, englisch oder deutsch). b) Ber-richt des Keren Hajesod (hebräisch, englisch oder deutsch). c) Bericht des Keren Kayemeth Leisrael (hebräisch, englisch oder deutsch). Fr. 5.—

2. Kongresszeitungen
offizielle Organe des Kongresses, erschei-nen (in hebräischer und deutscher Sprache) während des Kongresses und der Tagung des Councils der Jewish Agency for Pa-lestine täglich:
Abonnements in der Schweiz sFr. 4.—
„ in den übrigen Ländern sFr. 5.—

3. Stenographisches Protokoll

des XX. Zionistenkongresses und der Tagung des Councils der Jew-ish Agency for Palestine (in heb-räischer Sprache) sFr. 10.—
Generalabonnement für alle drei Publikationen sFr. 17.—

Bestellungen an das Bureau des XX. Zionistenkongresses, Geldsendungen an den Schweizerischen Bankverein, Zürich, für Rechnung des Bureau des XX. Zionistenkongresses oder an das Postcheckkonto VIII 15508 per Adresse Bureau des XX. Zionistenkongresses, Zürich.
Die Kongress-Zeitung und das Kongress-Protokoll sind ein unentbehrliches Hilfs-mittel jedes Zionisten, der lückenlose und authentische Information über die gesetz-gibende Körperschaft des Zionismus wünscht.

UJ KELET Legújabb hírek

Franciaország elveti Franco hadviselő félként való elismerését

(Elsődoldali cikkünk folytatása)

Politikai körökben viszont hangoztatják hogy ez az angol kormány utolsó kísérlete az együttműködés megmentésére s ha nem sikerül, London most már föltétlenül levonja a következményeket s a brit birodalom teljes súlyával fogja külön utakon keresni Franciaországgal együttesen édekei megvédését.

Az angol sajtó idézi a párizsi szenátus külügyi bizottsága elnökének, Henri Berenger volt római francia nagykövete egyik angol lapban írott cikkét, mely kifejti, hogy

Angliával és Franciaországgal senki sem fogadhatja el azt, hogy németek és olaszok megvessék lábukat Spanyolországban.

London és Párizs mindent megtesznek a béke érdekében — írja Berenger — létkérdések fölött azonban nem alkudozhatnak, a békét akadják, de a rájuk kényszerített békét nem hajlandók elismerni.

Franciaország elveti Franco hadviselő félként való elismerését. Párizsi jelentés szerint francia diplomáciai körökben az a feltevés uralkodik, hogy Corbin francia nagykövét, aki tegnap érkezett Londonba, pontos utasításokkal tért vissza Párizsból.

Franciaország határozottan ellene van a spanyol polgárháborús ellenfelek hadviselő jellege elismerésének, az önkéntesek visszahívását illetően pedig teljesen egyetért az angol kormánnyal.

Ebben a tekintetben a berlini kormány hozzájárulását is valószínűnek tartják. Franco tábornok eleinte visszautasította a tervet, újabb hírek szerint azonban, úgy látszik, hajlandó elfogadni. A valenciai kormány már előbb beleegyezését adta. Ezek után már csak a római kormány hozzájárulása van hátra. Ezzel kapcsolatban megemlítik, hogy Mussolini egy, a Popolo d'Italia-ban megjelent cikkében határozottan az önkéntesek visszahívása ellen foglal állást.

„Az ágyukat illeti a szó“

Római jelentés szerint Mussolini a Popolo d'Italia-ban újabb cikket írt, amelyben még sokkal élesebben foglal állást, mint előbbi cikkében az önkéntesek visszahívása ellen. „Minden háború — és a spanyolországi is az — nem nyer befejezést a szóbeli vagy papírravetett offenzívával.

A szó az ágyukat illeti meg.

Ez konklúziója a Popolo d'Italia cikkének, amely a Duce felfogását fejezi ki.

A cikk címe „Nemzeti Spanyolország“ és rámutat arra, hogy a spanyol kérdést földközítengeri problémává próbálják átválttatni, azt hangoztatják, hogy az olaszok és németek állítólag fenyegetik a földközítengeri statusquot. Ez hamis feltevésből indul ki. Viszont az angol és francia kormányok magatartását a spanyol viszály ügyében az összes politikai pártok és az egész közvélemény helyeslik. A sajtó kommentárjaiból kitűnik, hogy az angol-francia terv visszavonása igen elégedetlenné tenné a közvéleményt és annál súlyosabb kihatásai lennének, mert a brit nemzet úgy hiszi, hogy tekintélye eleget szenvedett az olasz-abesszin viszályból kifolyólag.

Egyidejű berlini jelentés szerint a ma reggeli német lapok szerint a valenciai köztársasági spanyol kormány megbízottjainak párizsi látogatására nem kerülne sor, ha a spanyol delegátusok nem lennének meggyőződve kérésük kedvező fogadtatása felől.

A Völkischer Beobachter szerint egyenesen álnokság lenne azt megpróbálni, hogy a londoni benemavatkozási bizottság előtt ismét felvessék azt a tervet, miszerint kizárólag Anglia és Franciaország gyakorolják a tengeri ellenőrzést.

Van Zeeland megbízatást kapott Roosevelttől a spanyol viszály megszüntetésére?

Brüsszeli jelentés szerint Van Zeeland miniszterelnök ma délelőtt repülőgépen, Londonból jött a belga fővárosba érkezett.

Egyidejű londoni értesülések arról számolnak be, hogy az Amerikából visszatért Van Zeeland belga miniszterelnök beszámolója nyomán újra szó van arról, hogy Roosevelt elnök tevékeny támogatásával, esetleg kezdeményezésével is, az összes számottevő ha-

talmak közös erőfeszítéseket tegyenek a gazdasági világválság enyhítésére.

Van Zeelandnak állítólag szerepet is szántak a Spanyolország körüli újabb kompromisszum létrehozásánál is.

Ha ez sikerül, akkor a belga miniszterelnök kedvező helyzetbe jutna a tervezett nemzetközi gazdasági tárgyalások terén, ami londoni felfogás szerint fontos dolog volna az európai nemzetközi válságból való általános kibontakozás érdekében is.

Ezzel kapcsolatban jelentik Londonból, hogy Neville Chamberlain leszögezte, milyen álláspontot tanúsítana Anglia esetleges gazdasági világkonferencia összehívása esetében.

„Felületességnek tartom — mondotta a miniszterelnök — annak feltételezését, hogy az összes világproblémákat egy értekezlet egyszerű összehívása által meg lehet oldani. Ilyen konferencia csak akkor vezethet sikerre, ha hosszabb ideig együttmarad és gondosan előkészítik“.

Argentína nem ismeri el Francoot

Buenos Airesből jelentik, hogy a külügyminisztérium határozottan cáfolja azt a hírt, hogy Argentínának szándékában állana elismerni a Franco-kormány hadviselő fél jellegét. Az erről szóló hírek kórhalmányok.

A kolozsvári állami gimnáziumok 53 kisebbségi növendéke közül 15-ön buktak el az érettségi vizsgán

A fiugimnáziumok növendékei közül zsidó diák lett a legjobban az érettségi vizsgán

Cluj, július 6. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap ért véget Kolozsváron a szóbeli érettségi vizsga. Az állami gimnáziumok növendékei viszonylagosan kedvező eredménnyel zárták le ebben az évben az érettségi vizsgákat. A kisebbségi iskolák növendékei, akik a Regina Maria leányliceumban vizsgáztak, már nem mondhatják el ugyanezt. 97 jelentkező közül mindössze 46 tette le a sikerrel az érettségi vizsgát. Ezzel szemben a többségi iskolák 143 jelöltje közül 105-nek sikerült a vizsga, 38 diák pedig összel kísérli meg, hogy érettnék nyilvánítsák. A Principesa Beana és Regina Maria leányliceumok, Gheorghe Baritiu és Seminarul Pedagogic Universitar fiuiceumok összesen 143 jelöltje nemzetiségileg a következőképpen oszlik meg:

román	67
zsidó	20
magyar	7
német	1
Összesen	105

Elbukott:	
román	20
zsidó	9
magyar	3
német	1
tatár	1
és ruthén	1
Összesen	36

Az állami intézetekben tehát 53 kisebbségi diák állt érettségire, akik közül 38-an mentek át.

A 90 román vizsgázó közül 67 tette le a sikeresen az érettségit, míg 23 elbukott, 34 zsidó jelentkező közül 25-nek sikerült a vizsga, 9 elbukott. 10 magyar jelentkező közül 7 átment, 3 megbukott, 7 német jelentkező közül 6 átment, 1 megbukott.

Itt említenek meg, hogy az állami fiugimnáziumok összes növendékei közül legjobban eredménnyel egy zsidó diák, Fenichel Tibor tette le az érettségi vizsgát. Fenichel Tibor, dr. Fenichel Mórnak, a Zsidókörház igazgatófőorvosának a fia.

román	90
zsidó	34
magyar	10
német	7
tatár	1
ruthén	1
Összesen	143

Ezek közül 105-nek sikerült letennie az érettségi vizsgát, akik nemzetiségileg a következőképpen oszlanak meg:

A baszk csapatok megverték a Santander felé nyomuló olasz hadosztályt

Rendkívüli módon megerősítették Santandert

Santanderi jelentés szerint a baszk csapatok erőteljesen dolgoznak állásaik megerősítésén. Az asturiai harcveronalból erősítő csapatokat szállítottak a baszk harcveronalra.

Az olaszokból álló fekete nyíl-hadosztályt, mely a tengerparton tör utat magának, hatalmas ellentámadás fogadta. Ezekben a támadásokban az asturiai bányászok is részt vettek.

A véres harcok folyamán úgy az olaszok, mint a támadó köztársaságiak sok embert veszítettek.

Santanderbe egy angol csatahajó érkezett, amely szükség esetén fedélzetére veszi Abuire elnököt, a baszk köztársaság fejt.

A köztársasági haderő szünet nélkül dolgozik Santander megerősítésén és a város körül három lövészárkot húztak, a harmadik vonal már teljesen a város határában van, itt állították fel a tüzérséget és gépfegyvereket.

A felkelők tegnap este Salamancában kiadott hivatalos jelentés szerint a biscayai fronton a felkelő haderők folytatták előnyomulásukat a Biscaya és Santander tartományok közötti határon és elfoglalták a Castrole hegyet, amit 900 köztársasági védett. A

leoni arcvonalon harcképtelenné tettek egy köztársasági századot, amely a Somiedoszoroszt védte. A középkeretekben Madridnál a köztársaságiak Casa del Campo ellen inteztet rohamát visszaverték. Ugyancsak meghusították két ellenséges támadást Cuesta de la Reinanal, ahol a köztársaságiak 16 tank által támogatva, rohamozták. A tankok orosz gyártmányúak — teszi hozzá a közlemény.

Több londoni reggeli lap arról ad hírt, hogy Franco tábornok megtiltotta idegenek behatolását Bilbao városába. Angol diplomáciai körökben leszögezik, hogy a spanyol hatóságok megengedték azon angol tisztviselők Bilbaóba való visszatérését, akik különböző ottani vállalatoknál dolgoznak s akik az elfoglalás előtt eltávoztak onnan, de közölték, hogy más idegeneknek egyelőre nem adnak tartózkodási engedélyt.

Egyidejű bordeauxi jelentés szerint a Molton hajó tegnap Santandertől ideérkezett fedélzetén 1747 spanyol menekülttel. Ma reggel a menekültek partraaszállítására megkezdődött.

Wizo-est az Újságíróklubban. Szerdán, 7-én este az Újságíróklubban Wizo-est lesz, amelyre ezúton hívjuk meg mindazokat, akik egy kellemes estét akarnak eltölteni. Az est keretében, tánc, kártya rumi, és mindenki a neki megfelelő szórakozást választhatja.

Tisztogatás indul a liberális pártban a gyenge választási eredmények miatt

Goga királyi kihallgatást kér

Bucuresti, július 6. (Az Uj Kelet tud.) Az Adeverul úgy tudja, hogy a liberális pártban egyes megyékben elért választási kiserelensége miatt 13 megyei tagozati főnökök kiserélnék. A miniszterelnök áll a kiserelés a fővárosban fogja kezdetét venni. A miniszterelnök a régi tradícióhoz való visszatérést hirdeti, melyeknek égisze alatt a párt mindenkor maga mögött tudhatta a fővárost és Ilfov megyét. A kormányelnök Dinu Bratianunak fogja felajánlani az ilfovi tagozat elnökségét és ha nem fogadná el, ő maga fogja azt elfoglalni.

Az Informatia úgy értesül, hogy Goga Octavian, aki most néhány választási sikert tud maga mögött, kihallgatást kér a királytól, hogy bel- és külpolitikai kérdésekben kifejthesse nézetét.

Mihalache Dobrestiből a fővárosba érkezett, majd csütörtökön Slatinára utazik, ahol megünnepeli az oltmegyei szervezet választási sikerét. Mihalache itt belpolitikai expozét fog tartani.

Demokrata ügyvédek panaszt tesznek az igazságügyminiszternél Istrate Micescu hívei ellen

Bucuresti, július 5. Az Adeverul értesülése szerint demokrata ügyvédek álló költözéséig keresi fel közelebről Sassu igazságügyminisztert, akinek tudomására fogja hozni, hogy az ügyvédi kamarai választások során törvényellenes módon állították ki a választói könyvecskéket, mert a törvény szerint az ügyvédi igazolvány jogosít a szavazásra. Ezen felül a választói könyvecskék kiadását megtagadják a zsidó ügyvédeknek és azoknak, akiket azzal gyanúsítanak, hogy nem rokonszenveznek Micescuvall és híveivel.

Dr. Man Zachariást nevezték ki Maramaros megyelönökévé

Bucuresti, július 6. Dr. Mihali Péter önkéntes lemondása és nyugdíjbevonulása folytán új prefektus nevezett ki a kormány Maramaros megye élére. Az új megyefőnök dr. Man Zachariás felsővisói ügyvéd, aki igen előkelő szerepet játszott eddig is a liberális párt maramarosi tagozatában és a vármegye általános közéletében. Az új prefektus személyében európai szellemű és megnyerő egyéniség került a vármegye élére.

LEGUJABB SPORT

Haggibbor-Victoria 5:0

Cluj, július 6. A Caracostea, hölgyek részére alapított, teniszklub első fordulójában a Haggibbor teniszcsapata győzelmet aratott a Victoria fölött. Eredmények a következők: Erdős Lilly—Ardevean 6:3, 6:4, Schwartz Klári—Haasné 6:0, 5:7, 7:5, Erdős Lilly—Haasné 6:3 w. o., Schwartz Klári—Ardevean 6:3, 5:7, 6:4, Erdős Schwartz—Haasné—Reiner L. 6:0, 6:3.

A Haggibbor legközelebbi ellenfele valószínűleg a Tenis Club lesz.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron E. Pog 12. Telefonszám: 18-80.

CENZURAT

Taxa postala
páttito la nu
No. 224713/92
10. Telefon: 18
Havonta 110,
évre 600, egész
évi: Havonta
télre 12, egész
évi: Havonta
detések díjazat
KELET a tr
vidóság egyet
ja. Cikkünk u
forrás megjelöl

Uj német

Példák egy új
könyvből:
Ha egy bor
fránkit 280, é
mennyi idő ala
Münchenből Stra
Ha 46 egység
ges városra bon
darab másfélkiló
bombák sulya, r
harmadik bombe

A német szöve
13 millió katon
ruban, az ellens
hány ellenség ál
tiz némettel?

A világháború
met katona halt
cenkint?

A 42 millió la
frankot költött
millió lakosu Né
a költségekből r
Franciaországba

1935 március
kilométer hosszú
katonával rende
kilométer hosszú
katonával: hány
méterre Franc
ban?

Ityen és ehhe
hogy törjek a
lások?
Milyen is lesz
ben a szellembe

Lloyd George polgárhá

Lloyd George,
ziva óta erősen
nyol polgárhá
zott:

— Nem, arról
tábornok győzel
országi háború.
mondom ezt leh
erkölcsi szempe
sának is lehet
lenben a moder
re álló erők szer
a külső erők, a
mogatják, szint
spanyol kiránd
Németországba
és emberanyagb
repe náluk, am
hadjáratnak gaz
nyos, hogy az
„pénzügyminisz
kecsesítő ajánl
katonákban és h
nagyítására ösz
Ezt az emberan
összehalmozott
többre alkalmaz
terület ellen val

Nem a főfont
nek oka nem le
emlétek edre
a vállalkozás re
nagy értéket
környékének.
Érték volna el
a biscayai kérd
fenyva, bármily
baszk tartomány
szempontjából, e
hat döntően a
csapatok frontj
még kiszámíthat
azoktól, akik
Franciaók hadjárt